

MERCHED Y WAWR

England & Wales · Charity number 506789

Details

Status Registered

Legal form Other

Registered 1979-04-19

Register [View on the Charity Commission register](#)

Contact

Address Merched Y Wawr
Canolfan Merched Y Wawr
Stryd Yr Efail
Vulcan Street
Aberystwyth
SY23 1JH

Phone 01970611661

Email swyddfa@merchedywawr.cymru

Website WWW.MERCHEDYWAWR.CYMRU

Activities

Objects: TO PROMOTE ANY PURPOSE FOR THE BENEFIT OF WOMEN WHICH NOW OR HEREAFTER MAY BE DEEMED BY LAW TO BE CHARITABLE, AND IN PARTICULAR TO ADVANCE PUBLIC EDUCATION AND TO PROMOTE WELSH CULTURE AND THE ARTS THROUGH THE MEDIUM OF THE WELSH LANGUAGE. THE MOVEMENT SHALL BE NON-PARTY IN POLITICS AND NON-SECTARIAN IN RELIGION. (FOR FURTHER DETAILS SEE CLAUSE 2 OF THE CONSTITUTION).

Activities: MUDIAD GWIRFODDOL SYDD YN TREFNU GWEITHGAREDDAU CYMDEITHASOL AC ADDYSGOL I FERCHED AC SYDD YN HYBU ADDYSG, DIWYLLIANT A'R CELFYDDYDAU YNG NGHYMRU TRWY GYFRWNG Y GYMRAEG.

Classification

- **How:** Provides Buildings/facilities/open Space
- **What:** Education/training, The Advancement Of Health Or Saving Of Lives, Arts/culture/heritage/science, Recreation
- **Who:** Children/young People, Elderly/old People, People With Disabilities, Other Charities Or Voluntary Bodies, The General Public/mankind

Geography

- **Area of benefit:** WALES CYMRU
- Throughout Wales

Finances

Period end	Income	Expenditure	Assets	Employees
2025-08-31	£288,392	£308,419	-	-
2024-08-31	£251,169	£323,868	-	-
2023-08-31	£229,608	£270,619	-	-
2022-08-31	£230,790	£225,761	-	-
2021-08-31	£314,149	£226,162	-	-
2020-08-31	£242,741	£203,555	-	-

Trustees

Name	Role	Appointed
Bethan Eleanor Picton-Davies		2023-05-18
Bethan Jones Parry		2025-09-01
Beti Wyn James		2025-09-01
Elinor Margaret Davies		2018-05-19
Jacqueline Mary Gruffudd		2025-09-01
Margarette Hughes		2023-05-20
Margiad Gwenan Davies		2015-09-01
Meira Evans		2023-05-18
Olwen Jones		2024-09-01
Sarah Mair Jones		2023-05-18

MERCHED Y WAWR

England & Wales - Charity number 506789

Accounts

Rhif Cofrestru Elusen: 506789

Merched y Wawr

Stryd yr Efail
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1JH

Datganiadau Ariannol

31 Awst 2025

Pritchard a'i Gwmni

Cyfrifwyr Siartredig Ardystiedig
Ffynnonddofn
74 Heol Fawr
Abergwaun
Sir Benfro
SA65 9AU

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiadau Ariannol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025

	Tudalen
Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr	1 - 4
Adroddiad yr Arholwr Annibynnol i'r Ymddiriedolwyr	5
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	6
Datganiad o Sefyllfa Ariannol	7
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	8 - 13

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025

Mae'r ymddiriedolwyr yn cyflwyno eu hadroddiad a datganiadau ariannol yr elusen heb ei archwilio ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025.

Manylion cyfeirio a gweinyddol

Enw Elusen Gofrestredig Merched Y Wawr

Rhif Cofrestru Elusen 506789

Prif Swyddfa Stryd yr Efail
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1JH
Cymru

Yr Ymddiriedolwyr M Evans
M G Davies
B E Picton-Davies
E G Roberts
E M Davies
O Jones
M Hughes
M W Harper
S M Jones

Arholwr Annibynnol Ian Williams, B.Sc. Econ, FCA, FCCA

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr

Am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2025

Strwythur, trefn lywodraethol a rheolaeth

Mae'r Mudiad yn elusen gofrestredig ac fe'i rheolir gan y cyfansoddiad. Y Pwyllgor Llywio fydd yn gyfrifol am weithredu polisi cyffredinol y Mudiad ynghyd â rheoli gwaith y swyddfa a'r staff a fydd yn cyfarfod ddim llai na phedair gwaith y flwyddyn. Bydd hanner aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog i reoli ei weithrediadau ei hun. Bydd ganddo hefyd awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog ar gyfer Pwyllgorau Canghennau, Clybiau, Rhanbarthau, Is-bwyllgorau ac ar gyfer y Pwyllgorau Rhyngghanbarthol a Chyfarfodydd Cyffredinol. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i addasu'r Rheolau Sefydlog pan fo angen.

Aelodau'r Pwyllgor Llywio yw ymddiriedolwyr y Mudiad. Rhaid i aelodau'r Pwyllgor Llywio fod yn aelodau o'r Mudiad. Aelodau'r Pwyllgor Llywio a thymor eu swyddi yw:

Llywydd Anrhydeddus	Am oes
Llywydd	2 flynedd
Is-Lywydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Llywydd)
Ysgrifennydd	2 flynedd
Is-Ysgrifennydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Ysgrifennydd)
Trysorydd	3 mlynedd gan barhau yn is-drysorydd am y flwyddyn yn ychwanegol
Is-Drysorydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd, daw hi yn Drysorydd)
Cynrychiolydd o bob un o'r is-bwyllgorau	
Cendlaethol	2 flynedd

Gwneir enwebiadau gan y canghennau a'r clybiau, gyda chaniatâd yr hon a enwebir, yna anfonir yr enwebiadau at Ysgrifennydd y Pwyllgor Rhanbarth a bydd y Pwyllgor Rhanbarth yn cynnal pleidlais ac yn dewis un enw yn unig i'w ddanfon i'r Cyfarwyddwr Cenedlaethol; a bydd hi'n paratoi'r papur pleidleisio gyda'r enwau a gyflwynwyd iddi gan y pwyllgorau Rhanbarth a fydd yn danfon copïau i'r Canghennau/clybiau. Yna pleidleisia'r gangen/clwb leol dros un enw yn unig a danfonir y papurau pleidleisio yn uniongyrchol at y Cyfarwyddwr Cenedlaethol i'w cyfrif.

Wrth fod yn is-swyddogion am ddwy flynedd bydd yr ymddiriedolwyr yn cael hyfforddiant yn y swydd cyn iddynt fod yn swyddogion. Yn ogystal â hyn, bydd yr ymddiriedolwyr yn derbyn diwrnod o hyfforddiant gan y Cyfarwyddwr Cenedlaethol ac yn derbyn copi o lyfrin i ymddiriedolwyr a gyhoeddir gan WCVA.

Caiff yr Is-bwyllgorau Cenedlaethol eu ffurfio gan y Pwyllgor Llywio fel bo'r angen. Ar hyn o bryd mae'r is-bwyllgorau canlynol yn bodoli:- Cyllid, Iaith a Gofal, Gwyl a Hamdden ac Y Wawr. Bydd pob Is-bwyllgor yn cyflwyno adroddiad o'r gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Pwyllgor Rhyngghanbarthol yn gyfrifol am drafod materion Rhanbarthol a'u dwyn i sylw'r Pwyllgor Llywio. Bydd hefyd yn trafod materion ar gais y Pwyllgor Llywio. Aelodau'r Pwyllgor fydd: Y Swyddogion Cenedlaethol, 3 swyddog o bob Rhanbarth, 2 swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, Swyddogion Cenedlaethol am 2 flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf 2 waith y flwyddyn.

Bydd y gangen neu glwb lleol yn rhydd i drefnu eu gweithgareddau eu hunain, i ethol swyddogion o aelodau eu pwyllgorau, i lunio rhaglen yn ol dymuniadau a diddordebau'r aelodau os ydynt yn gytun ag amcanion y Mudiad. Cynrychiolir pob cangen a chlwb gan dri aelod o'r pwyllgor Rhanbarth a danfonir ganddynt ddau aelod i'w cynrychioli yn y Cyfarfod Blynyddol gyda'r hawl i bleidleisio yno ar ran y gangen neu'r clwb. Nid oes hawl diddymu cangen neu glwb heb yn gyntaf gysylltu â'r Swyddogion Rhanbarth. Bydd pob cangen a chlwb lleol yn anfon adroddiad blynyddol o'u gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhanbarth a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Cyfarfod Blynyddol yn gyfrifol am lunio polisiâu a derbyn cynigion oddi wrth y Pwyllgor Llywio a'r Pwyllgor Rhanbarthol. Bydd yn derbyn cyfrifon a mantolen flynyddol y Mudiad. Rhestrir y materion a ddaw ger bron y cyfarfod hwn yn Rheolau'r Mudiad. Gall unrhyw aelod o'r Mudiad fynychu'r cyfarfod. Caiff y cynrychiolwyr canlynol bleidleisio yn y cyfarfod: Swyddogion Cenedlaethol, tri swyddog o bob Rhanbarth, dau swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, dau gynrychiolydd o bob cangen a chlwb a Swyddogion Cenedlaethol am ddwy flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif y cynrychiolwyr yn ffurfio cworwm.

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr

Am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2025

Amcanion a Gweithgareddau

Prif amcan y Mudiad yw hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru a ystyrir trwy gyfraith yn elusennol ar hyn o bryd neu ar unrhyw adeg yn y dyfodol, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr Iaith Gymraeg. Bydd y Mudiad yn fudiad gwladgarol, yn amhleidiol yn boliticaidd ac yn anenwadol yn grefyddol.

Er mwyn gweithredu'r amcan uchod byddwn yn ceisio cyflawni'r isod:

1. Cynnal 3,000 o weithgareddau ar lefel leol yn rheolaidd gan geisio denu aelodau newydd ac agor Canghennau a Chlybiau Gwawr newydd lle bo'r angen.
2. Cynnal pwyllgorau a gweithgareddau Rhanbarthol yn rheolaidd er mwyn sicrhau cysylltiad rhwng lefel leol a chenedlaethol.
3. Cyflogi 6 Swyddog Datblygu, un yn y Gogledd-orllewin, un yn Maldwyn Powys, un yng Nghaerfyrddin, un yn y De-ddwyrain a Gorllewin Morgannwg, un yn y Gogledd-ddwyrain, ac un ym Mhenfro a Cheredigion, er mwyn:
 - Hybu gweithgaredd y Mudiad
 - Cynnal a chynorthwyo'r aelodaeth bresennol
 - Denu aelodau newydd
 - Sefydlu Clybiau Gwawr a Changhennau newydd
 - Trefnu gweithgareddau a chael nwyddau newydd i greu incwm i'r Mudiad
4. Gweithredu Cyfansoddiad y Mudiad ac yn sgil hynny:
 - Cynnal o leiaf 4 cyfarfod o Bwyllgor Llywio'r Mudiad
 - Cynnal 2 gyfarfod o'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol
 - Cynnal Cyfarfod Blynyddol ym mis Mai
 - Parhau gyda'r 3 Is-bwyllgor cenedlaethol, i gwrdd o leiaf 2 waith y flwyddyn a chynnal pwyllgorau ar y cyd yn ol y galw
5. Marchnata a hyrwyddo'r Ganolfan Genedlaethol
6. Cynnal Penwythnos Preswyl cenedlaethol.
7. Trefnu rhaglen Penwythnos Preswyl y flwyddyn i ddod.
8. Cynnal Cystadleuaeth Radi Thomas – tair eitem o grefft, a chystadleuaeth trefnu blodau yn ystod Sioe Amaethyddol Llanelwedd.
9. Cynnal Chwaraeon Cenedlaethol a chystadleuaeth adloniant
10. Cyhoeddi a dosbarthu 4 rhifyn o gylchgrawn Y Wawr.
11. Cyhoeddi Dyddiadur blynyddol ac argraffu cardiau Nadolig yn flynyddol.
12. Trefnu stondinau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd; Sioe Amaethyddol Llanelwedd, Ffair Aeaf a'r Eisteddfod Genedlaethol.
13. Cynnal Cwis Hwyl Genedlaethol.
14. Cynnal Cwrs Crefft Undydd yn y De a'r Gogledd.
15. Cynnal Cinio'r Llywydd yn y De a'r Gogledd.

Yn ystod y flwyddyn a aeth heibio llwyddwyd i gynnal y mwyafrif o'r digwyddiadau uchod.

Prif ffynonellau ariannu

Y prif ffynonellau yw'r tâl aelodaeth a dderbynnir oddi wrth yr aelodau ynghyd â grant blynyddol sylweddol oddi wrth Llywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn llwyddiannus yn ymgeisio am grantiau llai i dalu am bethau fel offer, cyfrifiaduron a hyfforddiant.

Polisi cronfeydd

Polisi'r elusen yw cynnal cronfeydd anghyfyngedig fel ag y maent, neu, tua'r un lefel ag sydd wedi cronni yn hanesyddol. Polisi'r elusen yw cydraddoli'r adnoddau sydd wedi dod i mewn gyda'r adnoddau sydd wedi eu cynllunio i'w gwario bob blwyddyn.

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr

Am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2025

Rheolaeth Risg

Mae'r ymddiriedolwyr wedi archwilio prif elfennau risg parthed strategaeth busnes a gweithrediadau sy'n wynebu'r elusen. Maent yn cadarnhau bod systemau wedi eu sefydlu i alluogi cyhoeddi adroddiadau rheolaidd fel y gall y camau angenrheidiol gael eu cymryd i leihau'r risgiau.

Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr parthed datganiadau ariannol

Y mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr, o dan Ddeddf Elusen 1993, baratoi adroddiad ariannol am bob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg gywir a theg o weithgareddau ariannol yr elusen yn ystod y flwyddyn a chofnod o'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn. Wrth baratoi adroddiad ariannol, yn rhoi golwg gwir a theg, dylai'r ymddiriedolwyr ddilyn yr arfer gorau a:

- Dewis polisiau cyfrifyddol addas a chyson a'u cymhwysu'n gyson.
- Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrion rhesymol a doeth.
- Datgan a ddilynwyd safonau cyfrif perthnasol a datganiadau a gymeradwyir yn ymarferol gan eithrio unrhyw wyriadau a ddatguddir ac a esbonir yn y datganiadau ariannol.
- Paratoi adroddiad ariannol ar sail yr hyn sy'n mynd ymlaen, oni bai eu bod yn amherthnasol i ragdybio na fydd yr elusen yn parhau yn weithredol.

Cymeradwyaeth

Cymeradwywyd yr adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr ar 10 Ebrill 2026, ac fe'i llofnodwyd ar ran y bwrdd ymddiriedolwyr gan:

B E Picton-Davies
Ymddiriedolwr

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad Yr Archwiliwr Annibynnol I'r Ymddiriedolwyr Am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2025

Yr wyf yn adrodd i'r ymddiriedolwyr ar Ddatganiadau Ariannol Merched Y Wawr ar gyfer y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2025.

Priod gyfrifoldebau ymddiriedolwyr ac archwiliwr

Mae ymddiriedolwyr yr elusen yn gyfrifol am baratoi'r Datganiadau Ariannol yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011 ('y Ddeddf').

Rwy'n adrodd mewn perthynas â'm harolwg o Ddatganiadau Ariannol yr elusen a gynhaliwyd o dan adran 145 o Ddeddf 2011 ac wrth gynnal fy arolwg yr wyf wedi dilyn yr holl Gyfarwyddiadau perthnasol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennau o dan adran 145(5)(b) o'r Ddeddf.

Datganiad yr archwiliwr annibynnol

Gan fod incwm gros yr Elusen yn fwy na £250,000 rhaid i'ch arholwr fod yn aelod o gorff a restrir yn adran 145 o Ddeddf 2011. Cadarnhaf fy mod yn gymwys i baratoi'r arolwg oherwydd fy mod yn aelod o Gymdeithas y Cyfrifwyr Siartredig a Chymdeithas Y Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig, sef dau o'r cyrff rhestredig.

Yr wyf wedi cwblhau fy arolwg. Cadarnhaf nad oes unrhyw faterion materol wedi dod i'm sylw mewn cysylltiad â'r arolwg sy'n roi achos i mi gredu mewn unrhyw ffordd faterol berthnasol:

- 1) ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu mewn perthynas â'r Elusen fel sy'n ofynnol gan adran 130 o'r Ddeddf; neu
- 2) nid yw'r Datganiadau Ariannol yn cyd-fynd â'r cofnodion hynny; neu
- 3) nid yw'r Datganiadau Ariannol yn cydymffurfio â'r gofynion perthnasol ynghylch ffurf a chynnwys cyfrifon fel a nodir yn Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 heblaw am unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn rhoi barn wir a theg 'nad yw'n fater a ystyrir fel rhan o arholiad annibynnol.

Nid oes gennyf unrhyw bryderon ac nid wyf wedi dod ar draws unrhyw faterion eraill mewn cysylltiad â'r arolwg y dylid tynnu sylw ato yn yr adroddiad hwn er mwyn galluogi dealltwriaeth gywir o'r cyfrifon.

Ian R. Williams, B.Sc. Econ, FCA, FCCA,
Arholwr Annibynnol

Pritchard a'i Gwmni.,
Ffynnonddofn,
74 Heol Fawr,
Abergwaun,
Sir Benfro,
SA65 9AU

10 Ebrill 2026

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiad O Weithgareddau Ariannol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025

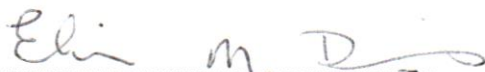
	Nodiadau	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	2025	2024
		£	£	£	£
Incwm a gwaddolion o:					
Rhoddion a chymynroddion					
Tal aelodaeth		71,213	-	71,213	65,643
Grant - Llywodraeth Cymru		-	125,612	125,612	110,000
Grant - Pawb a'i Le		-	-	-	-
Grant - Arfor		-	4,474	4,474	2,106
Grant - Y Cyngor Llyfrau		-	8,176	8,176	9,250
Grant - Cynulleidfa Newydd		-	-	-	5,250
Gweithgareddau elusennol					
Cyfraniadau'r aelodau		10,982	-	10,982	8,178
Hysbysebion		3,375	-	3,375	1,460
Gwerthiant		-	517	517	381
Rhoddion		794	-	794	847
Gweithgareddau codi arian	5	31,190	-	31,190	13,570
Buddsoddiadau					
Llôg banc	6	5,060	1,078	6,138	6,149
Eraill					
Rhent a gosod y ganolfan		13,375	-	13,375	10880
Llungopio		2,468	-	2,468	48
Cymorth Rodd		8,777	-	8,777	16,780
Pwyllgor Gwyl a Hamdden		1,301	-	1,301	-
Amrywiol		-	-	-	627
		<u>148,535</u>	<u>139,857</u>	<u>288,392</u>	<u>251,169</u>
Gwariant ar:					
Codi arian					
Cyflogau, yswiriant gwladol a phensiwn	10	129,076	86,050	215,126	203,218
Costau swyddfa	7	16,421	10,947	27,368	31,305
		<u>145,497</u>	<u>96,997</u>	<u>242,494</u>	<u>234,523</u>
Elusennol					
Costau gweithgareddau	8	15,923	7,089	23,012	17,393
Argraffu a dylunio		-	21,869	21,869	21,071
Gohebwy'r a golygyddion		-	3,674	3,674	2,985
Costau amrywiol am Y Wawr		-	1,640	1,640	1,769
		<u>15,923</u>	<u>34,272</u>	<u>50,195</u>	<u>43,218</u>
Eraill					
Newid mewn asedau cyfredol y rhanbarthau		271	-	271	26,267
Grant Sefydliad Teulu Ashley		-	-	-	1,690
Hysbysebu		-	-	-	100
Hyfforddiant		-	-	-	-
Tanysgrifiadau		87	-	87	67
Costau pwyllgorau		1,109	-	1,109	1,829
Yswiriant: canghennau, clybiau ag indemneiddio		3,900	-	3,900	3,700
Costau cyfreithiol a phroffesiynol	9	4,980	-	4,980	4,740
Costau'r banc		395	-	395	402
Costau amrywiol		355	-	355	818
Pwyllgor Iaith a Gofal		275	-	275	269
Pwyllgor Gwyl a Hamdden		1,098	-	1,098	2,410
Dibrisio		920	2,340	3,260	3,835
		<u>13,390</u>	<u>2,340</u>	<u>15,730</u>	<u>46,127</u>
Cyfanswm		<u>174,810</u>	<u>133,609</u>	<u>308,419</u>	<u>323,868</u>
Incwm / (Gwariant) net		<u>(26,275)</u>	<u>6,248</u>	<u>(20,027)</u>	<u>(72,698)</u>
Cronfeydd agoriadol		470,726	319,386	790,112	862,811
Cronfeydd ar 31 Awst 2025		<u>444,451</u>	<u>325,634</u>	<u>770,085</u>	<u>790,112</u>

Mae'r datganiad o weithgareddau ariannol yn cynnwys yr holl enillion a cholledion a gydnabyddir yn ystod y flwyddyn.
Mae'r holl incwm a gwariant yn deillio o weithgareddau parhaus.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiad O Sefyllfa Ariannol
ar 31 Awst 2025

	Nodiadau	2025	2024
		£	£
Asedau Sefydlog:			
Asedau gweladwy	12	263,812	267,072
Asedau Cyfredol:			
Stoc nwyddau		7,312	8,586
Dyledwyr		24,463	10,403
Arian yn y banc ac mewn llaw		<u>547,630</u>	<u>571,627</u>
		579,405	590,616
Rhwymedigaethau:			
Credydwyr: Symiau yn daladwy mewn blwyddyn		73,132	67,576
Asedau Cyfredol Net			
		<u>506,273</u>	<u>523,040</u>
Asedau Net			
		<u>770,085</u>	<u>790,112</u>
<u>Cronfeydd yr elusen</u>			
Cronfeydd rhydd d/y		470,726	541,061
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn	13	(26,275)	(70,335)
		444,451	470,726
Cronfeydd cyfyng d/y		319,386	321,749
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn	13	6,248	(2,363)
		325,634	319,386
		<u>770,085</u>	<u>790,112</u>

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol hyn gan fwrdd yr ymddiriedolwyr a'u hawdurdodi i'w cyhoeddi ar 10 Ebrill 2026, ac fe'u llofnodwyd ar ran y bwrdd gan:

E Davies
Trysorydd Cenedlaethol

Mae'r nodiadau ar dulalennau 8-13 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

1. Gwybodaeth gyffredinol

Mae'r Elusen yn endid budd cyhoeddus ac yn elusen gofrestrdedig yng Nghymru a Lloegr ac mae'n anghorfforedig. Cyfeiriad y brif swyddfa yw Stryd yr Efail, Aberystwyth, Ceredigion, SY23 1JH

2. Datganiad cydymffurfio

Mae'r Datganiadau Ariannol hyn wedi'u paratoi yn unol â FRS 102, 'Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon', y Datganiad o Arferion a Argymhellir sy'n berthnasol i elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (Charities SORP (FRS 102)) a Deddf Elusennau 2011.

3. Polisiâu Cyfrifyddol

Sail Paratoi

Mae'r Datganiadau Ariannol wedi'u paratoi ar sail cost hanesyddol, fel y'i haddaswyd gan ailbriso rhai asedau a rhwymedigaethau ariannol ac eiddo buddsoddi a fesurir ar werth teg trwy incwm neu wariant.

Mae'r Datganiadau Ariannol yn cael eu paratoi mewn sterling, sef arian cyfred swyddogaethol yr endid.

Busnes gweithredol

Nid oes unrhyw ansicrwydd materol ynghylch gallu'r elusen i barhau.

Dyfarniadau a ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif

Mae paratoi'r datganiadau ariannol yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybjaethau sy'n effeithio ar y symiau a adroddwyd. Mae'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau hyn yn cael eu hadolygu'n barhaus ac maent yn seiliedig ar brofiad a ffactorau eraill, gan gynnwys disgwyliadau o ddigwyddiadau yn y dyfodol y credir eu bod yn rhesymol o dan yr amgylchiadau.

Cyfrifo'r gronfa

Mae arian anghyfyngedig ar gael i'w ddefnyddio yn ôl disgrisiwn yr ymddiriedolwyr i hyrwyddo unrhyw un o ddibenion yr elusen.

Mae cronfeydd dynodedig yn gronfeydd anghyfyngedig a glustnodir gan yr ymddiriedolwyr ar gyfer prosiect neu ymrwymiad penodol yn y dyfodol.

Mae cronfeydd cyfyngedig yn destun cyfyngiadau ar eu gwariant a ddatganwyd gan y rhoddwr neu drwy delerau apêl, ac maent yn perthyn i un o ddau is-ddosbarth: cronfeydd incwm cyfyngedig neu gronfeydd gwaddol.

Incwm

Mae'r holl adnoddau sy'n dod i mewn wedi'u cynnwys yn y datganiad o weithgareddau ariannol pan fydd hawl wedi'i drosglwyddo i'r elusen; mae'n debygol y bydd y buddion economaidd sy'n gysylltiedig â'r trafodiad yn llifo i'r elusen a gellir mesur y swm yn ddibynadwy. Cymhwysir y polisiâu penodol canlynol i gategorïau incwm penodol:

- cydnabyddir incwm o roddion neu grantiau pan fo tystiolaeth o hawl i'r rhodd, mae'r dderbynneb yn debygol a gellir mesur ei swm yn ddibynadwy.
- cydnabyddir incwm etifeddiaeth pan fo'r derbynneb yn debygol a'r hawl wedi'i sefydlu.
- mae incwm o nwyddau a roddwyd yn cael ei fesur ar werth teg y nwyddau oni bai bod hyn yn anymarferol i'w fesur yn ddibynadwy, ac os felly mae'r gwerth yn deillio o'r gost i'r rhoddwr neu'r gwerth ailwerthu amcangyfrifedig. Mae cyfleusterau a gwasanaethau a roddwyd yn cael eu cydnabod yn y cyfrifon pan gânt eu derbyn os gellir mesur y gwerth yn ddibynadwy. Ni chynhwysir unrhyw symiau ar gyfer cyfraniad gwirfoddolwyr cyffredinol.
- mae incwm o gytundebau ar gyfer cyflenwi gwasanaethau yn cael ei gydnabod gyda chyflwyno'r gwasanaeth dan gytundeb. Caiff hwn ei ddsbarthu fel cronfeydd anghyfyngedig oni bai bod gofyniad cytundebol iddo gael ei wario ar ddiben penodol a'i ddychwelyd os na chaiff ei wario, ac os felly gellir ei ystyried yn gyfyngedig.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau I'r Datganiadau Ariannol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025

Adnoddau a wariwyd

Cydnabyddir gwariant ar sail croniadau pan fo rhwymedigaeth yn codi. Mae gwariant yn cynnwys unrhyw TAW na ellir ei hadennill yn llawn, ac fe'i dosberthir o dan benawdau'r datganiad o weithgareddau ariannol y mae'n ymwneud ag ef:

- mae gwariant ar godi arian yn cynnwys costau'r holl weithgareddau codi arian, digwyddiadau, gweithgareddau masnachu anelusennol, a gwerthu nwyddau a roddwyd.
- mae gwariant ar weithgareddau elusennol yn cynnwys yr holl gostau a dynnir gan elusen wrth ymgymryd â gweithgareddau sy'n hyrwyddo ei nodau elusennol er budd ei buddiolwyr, gan gynnwys y costau cymorth hynny a chostau sy'n ymwneud â llywodraethu'r elusen a ddosrannwyd i weithgareddau elusennol.
- mae gwariant arall yn cynnwys yr holl wariant nad yw'n gysylltiedig â chodi arian i'r elusen na rhan o'i gwariant ar weithgareddau elusennol.

Dosrennir yr holl gostau i gategorïau gwariant gan adlewyrchu'r defnydd o'r adnodd. Mae costau uniongyrchol y gellir eu priodoli i un gweithgaredd yn cael eu dyrannu'n uniongyrchol i'r gweithgaredd hwnnw. Caiff costau a rennir eu dosrannu rhwng y gweithgareddau y maent yn cyfrannu atynt ar sail resymol, gyfiawnadwy, cyson.

Asedau diriaethol

Mae Asedau diriaethol yn cael eu cofnodi i ddechrau am gost, ac fe'u nodir wedyn ar gost llai unrhyw golledion dibrisiant a nam cronedig. Mae unrhyw asedau diriaethol a gludir ar symiau wedi'u hailbriso yn cael eu cofnodi ar y gwerth teg ar ddyddiad yr ailbriso llai unrhyw ddibrisiant cronedig diilynol a cholledion nam cronedig diilynol.

Mae cynnydd yn swm cario ased o ganlyniad i ailbrisiad, yn cael ei gydnabod mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill, oni bai ei fod yn gwrthdroi cost am nam a gydnabuwyd yn flaenorol fel gwariant o fewn y datganiad o weithgareddau ariannol. Mae gostyngiad yn swm cario ased o ganlyniad i ailbriso, yn cael ei gydnabod mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill, ac eithrio y mae'n gwrthbwysu unrhyw enillion ailbriso blaenorol, ac os felly dangosir y golled o fewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill ar y datganiad o weithgareddau ariannol.

Dibrisiant

Cyfrifir dibrisiant er mwyn dileu cost neu brisiad ased, llai ei werth gweddilliol, dros oes economaidd ddefnyddiol yr ased hwnnw fel a ganlyn:

Offer - 15% lleihau cydbwysedd

Stoc

Mae stociau'n cael eu mesur ar yr isaf o ran cost a phris gwerthu amcangyfrifedig llai costau i'w cwblhau a'u gwerthu. Mae'r gost yn cynnwys holl gostau prynu, costau trosi a chostau eraill a dynnir wrth ddod â'r stoc i'w leoliad a'i gyflwr presennol.

Costau Pensiwn

Y mae'r Elusen yn gweithredu cynllun pensiwn cyfraniadau wedi eu diffinio ac y mae tal pensiwn yn cynrychioli'r symiau sydd yn daladwy gan yr Elusen i'r gronfa mewn blwyddyn.

Offerynnau ariannol

Dim ond pan ddaw'r Elusen yn barti i ddarpariaethau cytundebol yr offeryn y cydnabyddir ased ariannol neu rwymedigaeth ariannol.

Mae offerynnau ariannol sylfaenol yn cael eu cydnabod i ddechrau ar y swm derbyniadwy neu daladwy gan gynnwys unrhyw gostau trafodion cysylltiedig.

Mae asedau cyfredol a rhwymedigaethau cyfredol yn cael eu mesur wedyn ar yr arian parod neu ystyriaeth arall y disgwylir iddo gael ei dalu neu ei dderbyn ac nid ei ddisgowntio.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau l'r Datganiadau Ariannol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025

4. Dosbarthu costau a chostau drosben

Dangoswyd costau cynnal yn y tabl isod a maent wedi eu rhannu rhwng cynhyrchu incwm gwirfoddol, codi cronfa masnachol, llywodraethu a gweithgareddau elusenol.

	Cynhyrchu incwm gwirfoddol £	Llywod- raethu £	Grantiau £	Cymdeithasol ac addysg £	Cyfanswm £
Costau staff	53,782	10,756	86,050	64,538	215,126
Costau swyddfa	6,842	1,368	10,947	8,210	27,368
Costau gweithgareddau	16,481	3,296	26,370	19,778	65,925
	77,105	15,420	123,367	92,526	308,419
Canran	25%	5%	40%	30%	100%
Cronfa gyfyng	43,703	8,741	69,924	52,443	174,810
Cronfa rydd	33,402	6,680	53,444	40,083	133,609
	77,105	15,421	123,368	92,526	308,419

5. Gweithgareddau codi arian

	2025		2024	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Cardiau Nadolig	1,217	-	953	-
Cinio'r Llywydd De	1,366	-	764	-
Cinio'r Llywydd Gogledd	508	-	117	-
Cwis Cenedlaethol	200	-	260	-
Cwrs Undydd De	(86)	-	15	-
Cwrs Undydd Gogledd	316	-	197	-
Dyddiaduron	2,779	-	(300)	-
Eisteddfod Genedlaethol	3,894	-	1,329	-
Eisteddfod y Urdd	2,241	-	5,812	-
Gwerthiant Nwyddau	2,832	-	258	-
Gŵyl Haf	-	-	65	-
Penwythnos Preswyl	11,947	-	3,743	-
Sioe Lerpwl	1,955	-	-	-
Sioe Llanelwedd	2,021	-	357	-
	31,190	-	13,570	-

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau I'r Datganiadau Ariannol
Am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2025

6. Llôg Banc

	2025		2024	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Cyfrif Cadw HSBC	665	-	769	-
Cyfrif Elusen NatWest	10	-	10	-
Cyfrif Cadw Barclays 1	78	-	77	-
Cyfrif Cadw Barclays 2	608	-	967	-
Cyfrif Cymdeithas Adeiladu Abertawe	2,890	-	2,277	-
Cyfrif HV Santander	-	268	-	266
Cyfrif Elusen CCLA	106	-	115	-
Cyfrif Elusen y Ganolfan CCLA	105	-	113	-
Cyfrif HV CCLA	-	810	-	878
Cyfrif Elusen Mair Penri	38	-	41	-
Cyfrif HV NatWest	560	-	637	-
	5,060	1,078	5,006	1,144

7. Costau Swyddfa

	2025		2024	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Ffôn a stampiau	3,340	2,227	2,941	1,961
Yswiriant	2,563	1,709	2,435	1,623
Deunydd swyddfeydd	910	606	920	614
Llogi offer	941	627	537	358
Goleuo, gwresogi a glanhau	7,195	4,797	7,474	4,983
Trwsio ag adnewyddu	80	53	1,597	1,064
Y we, cyfrifiaduron, rhent a chyflogi arbenigwr	1,391	928	2,880	1,919
	16,420	10,947	18,784	12,522

8. Costau Gweithgareddau

	2025		2024	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Cwis hwyl	190	-	200	-
Digwyddiadau rhithiol	150	-	345	-
Eisteddfod Genedlaethol	10,583	-	4,476	-
Eisteddfod y Urdd	4,679	-	5,638	-
Ffair Aeaf	321	-	317	-
Cyfarfod blynyddol a gwyl haf	-	2,833	-	2,044
Sioe Llanelwedd	-	4,256	-	4,375
	15,923	7,089	10,975	6,418

9. Ffioedd arholiadau annibynnol

	2025 £	2024 £
Yr oedd ffi'r cyfrifwyr yn cynnwys yr adroddiad annibynnol, gwaith cyfrifon a chyflogau.	4,980	4,740

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau l'r Datganiadau Ariannol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025

10. Costau staff

Mae cyfanswm costau staff a buddion gweithwyr ar gyfer y cyfnod adrodd yn cael eu dadansoddi fel a ganlyn:

	2025	2024
	£	£
Cyflogau	<u>215,126</u>	<u>199,348</u>

Cyfartaledd cyfrif pennau gweithwyr yn ystod y flwyddyn oedd 10 (2023: 12).

Ni dderbyniodd unrhyw weithiwr fuddion gweithwyr o fwy na £60,000 yn ystod y flwyddyn (2023: DIM).

11. Tal ymddiriedolwyr a threuliau

Ni dderbyniwyd unrhyw dâl na buddion eraill o gyflogaeth gyda'r elusen neu endid cysylltiedig gan yr ymddiriedolwyr.

12. Net incwm a gwariant

Nodir incwm a gwariant net ar ôl costau:	2025	2024
	£	£
Dibrisiant asedau sefydlog diriaethol	<u>3,260</u>	<u>3,835</u>

13. Asedau Sefydlog

	Offer Swyddfa a Phrosiect	Cadwyn y Llywydd	Eiddo	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cost				
Ar 1af Medi 2024	80,596	128	245,209	325,933
Ychwanegwyd yn y flwyddyn	-	-	-	-
Ar 31ain Awst 2025	<u>80,596</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>325,933</u>
Dibrisio				
Ar 1af Medi 2024	58,861	-	-	58,861
Tal am y flwyddyn	3,260	-	-	3,260
Ar 31ain Awst 2025	<u>62,121</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>62,121</u>
Gwerth llyfr net				
Ar 31ain Awst 2025	<u>18,475</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>263,812</u>
Ar 1af Medi 2024	<u>21,735</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>267,072</u>

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau I'r Datganiadau Ariannol
Am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2025

14. Cronfeydd

	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cyfanswm ar 31 Awst 2025 £
Cronfeydd agoriadol	470,726	319,386	790,112
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	(26,275)	6,248	(20,027)
Cronfeydd ar 31ain Awst 2025	444,451	325,634	770,085

	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cyfanswm ar 31 Awst 2024 £
Cronfeydd agoriadol	590,725	311,160	901,885
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	(49,663)	10,589	(39,074)
Cronfeydd ar 31ain Awst 2024	541,061	321,749	862,811

15. Asedau ariannol net

Mae gwerth cyfrifo ar gyfer pob categori o asedau ariannol net fel a ganlyn:

	2025 £	2024 £
Asedau ariannol wedi'u mesur ar werth teg trwy incwm a gwariant	<u>579,405</u>	<u>590,616</u>
Rhwymedigaethau ariannol wedi'u mesur ar werth teg trwy incwm a gwariant	<u>73,132</u>	<u>67,576</u>

MERCHED Y WAWR

England & Wales - Charity number 506789

Accounts

Rhif Cofrestru Elusen: 506789

Merched y Wawr

Stryd yr Efail
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1JH

Datganiadau Ariannol

31 Awst 2024

Pritchard a'i Gwmni

Cyfrifwyr Siartredig Ardystiedig
Ffynnonddofn
74 Heol Fawr
Abergwaun
Sir Benfro
SA65 9AU

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiadau Ariannol
am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

	Tudalen
Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr	1 - 4
Adroddiad Yr Arholwr Annibynnol I'r Ymddiriedolwyr	5
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	6
Datganiad O Sefyllfa Ariannol	7
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	8 - 13

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr
am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

Mae'r ymddiriedolwyr yn cyflwyno eu hadroddiad a datganiadau ariannol yr elusen heb ei archwilio ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024.

Manylion cyfeirio a gweinyddol

Enw'r Elusen Gofrestredig Merched Y Wawr

Rhif Cofrestru'r Elusen 506789

Prif Swyddfa Stryd yr Efail
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1JH

Ymddiriedolwyr M Evans
O Jones
B E Picton-Davies
E G Roberts
E M Davies
M Davies
M Hughes
M W Harper
S M Jones

Arholwr Annibynnol Ian R. Williams, B. SC. Econ, FCA, FCCA

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr am y am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

Strwythur, trefn lywodraethol a rheolaeth

Mae'r Mudiad yn elusen gofrestrdedig ac fe'i rheolir gan y cyfansoddiad. Y Pwyllgor Llywio fydd yn gyfrifol am weithredu polisi cyffredinol y Mudiad ynghyd â rheoli gwaith y swyddfa a'r staff a fydd yn cyfarfod ddim llai na phedair gwaith y flwyddyn. Bydd hanner aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog i reoli ei weithrediadau ei hun. Bydd ganddo hefyd awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog ar gyfer Pwyllgorau Canghennau, Clybiau, Rhanbarthau, Is-bwyllgorau ac ar gyfer y Pwyllgorau Rhyngghanbarthol a Chyfarfodydd Cyffredinol. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i addasu'r Rheolau Sefydlog pan fo angen.

Aelodau'r Pwyllgor Llywio yw ymddiriedolwyr y Mudiad. Rhaid i aelodau'r Pwyllgor Llywio fod yn aelodau o'r Mudiad. Aelodau'r Pwyllgor Llywio a thymor eu swyddi yw:

Llywydd Anrhydeddus	Am oes
Llywydd	2 flynedd
Is-Llywydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Llywydd)
Ysgrifennydd	2 flynedd
Is-Ysgrifennydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Ysgrifennydd)
Trysorydd	3 mlynedd gan barhau yn is-drysorydd am y flwyddyn yn ychwanegol
Is-Drysorydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd, daw hi yn Drysorydd)
Cynrychiolydd o bob un o'r is-bwyllgorau	
Cendlaethol	2 flynedd

Gwneir enwebiadau gan y canghennau a'r clybiau, gyda chaniatâd yr hon a enwebir, yna anfonir yr enwebiadau at Ysgrifennydd y Pwyllgor Rhanbarth a bydd y Pwyllgor Rhanbarth yn cynnal pleidlais ac yn dewis un enw yn unig i'w ddanfon i'r Cyfarwyddwr Cenedlaethol; a bydd hi'n paratōi'r papur pleidleisio gyda'r enwau a gyflwynwyd iddi gan y pwyllgorau Rhanbarth a fydd yn danfon copiâu i'r Canghennau/clybiau. Yna pleidleisia'r gangen/clwb leol dros un enw yn unig a danfonir y papurau pleidleisio yn uniongyrchol at y Cyfarwyddwr Cenedlaethol i'w cyfrif.

Wrth fod yn is-swyddogion am ddwy flynedd bydd yr ymddiriedolwyr yn cael hyfforddiant yn y swydd cyn iddynt fod yn swyddogion. Yn ogystal â hyn, bydd yr ymddiriedolwyr yn derbyn diwrnod o hyfforddiant gan y Cyfarwyddwr Cenedlaethol ac yn derbyn copi o lyfryn i ymddiriedolwyr a gyhoeddir gan WCVA.

Caiff yr Is-bwyllgorau Cenedlaethol eu ffurfio gan y Pwyllgor Llywio fel bo'r angen. Ar hyn o bryd mae'r is-bwyllgorau canlynol yn bodoli:- Cyllid, Iaith a Gofal, Gwyl a Hamdden ac Y Wawr. Bydd pob Is-bwyllgor yn cyflwyno adroddiad o'r gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Pwyllgor Rhyngghanbarthol yn gyfrifol am drafod materion Rhanbarthol a'u dwyn i sylw'r Pwyllgor Llywio. Bydd hefyd yn trafod materion ar gais y Pwyllgor Llywio. Aelodau'r Pwyllgor fydd: Y Swyddogion Cenedlaethol, 3 swyddog o bob Rhanbarth, 2 swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, Swyddogion Cenedlaethol am 2 flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf 2 waith y flwyddyn.

Bydd y gangen neu glwb lleol yn rhydd i drefnu eu gweithgareddau eu hunain, i ethol swyddogion o aelodau eu pwyllgorau, i lunio rhaglen yn ol dymuniadau a diddordebau'r aelodau os ydynt yn gytun ag amcanion y Mudiad. Cynrychiolir pob cangen a chlwb gan dri aelod o'r pwyllgor Rhanbarth a danfonir ganddynt ddau aelod i'w cynrychioli yn y Cyfarfod Blynyddol gyda'r hawl i bleidleisio yno ar ran y gangen neu'r clwb. Nid oes hawl diddymu cangen neu glwb heb yn gyntaf gysylltu â'r Swyddogion Rhanbarth. Bydd pob cangen a chlwb lleol yn anfon adroddiad blynyddol o'u gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhanbarth a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Cyfarfod Blynyddol yn gyfrifol am lunio polisiâu a derbyn cynigion oddi wrth y Pwyllgor Llywio a'r Pwyllgor Rhanbarthol. Bydd yn derbyn cyfrifon a mantolen flynyddol y Mudiad. Rhestrir y materion a ddaw ger bron y cyfarfod hwn yn Rheolau'r Mudiad. Gall unrhyw aelod o'r Mudiad fynychu'r cyfarfod. Caiff y cynrychiolwyr canlynol bleidleisio yn y cyfarfod: Swyddogion Cenedlaethol, tri swyddog o bob Rhanbarth, dau swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, dau gynrychiolydd o bob cangen a chlwb a Swyddogion Cenedlaethol am ddwy flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif y cynrychiolwyr yn ffurfio cworwm.

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

Amcanion a Gweithgareddau

Prif amcan y Mudiad yw hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru a ystyrir trwy gyfraith yn elusennol ar hyn o bryd neu ar unrhyw adeg yn y dyfodol, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr Iaith Gymraeg. Bydd y Mudiad yn fudiad gwladgarol, yn amhleidiol yn boliticaidd ac yn anenwadol yn grefyddol.

Er mwyn gweithredu'r amcan uchod byddwn yn ceisio cyflawni'r isod:

- Cynnal 3,000 o weithgareddau ar lefel leol yn rheolaidd gan geisio denu aelodau newydd ac agor Canghennau a Chlybiau Gwawr newydd lle bo'r angen.
- Cynnal pwyllgorau a gweithgareddau Rhanbarthol yn rheolaidd er mwyn sicrhau cysylltiad rhwng lefel leol a chenedlaethol.
- Cyflogi 6 Swyddog Datblygu, un yn y Gogledd-orllewin, un yn Maldwyn Powys, un yng Nghaerfyrddin, un yn y De-ddwyrain a Gorllewin Morgannwg, un yn y Gogledd-ddwyrain, ac un ym Mhenfro a Cheredigion, er mwyn:
 - Hybu gweithgaredd y Mudiad
 - Cynnal a chynorthwyo'r aelodaeth bresennol
 - Denu aelodau newydd
 - Sefydlu Clybiau Gwawr a Changhennau newydd
 - Trefnu gweithgareddau a chael nwyddau newydd i greu incwm i'r Mudiad
- Gweithredu Cyfansoddiad y Mudiad ac yn sgil hynny:
 - Cynnal o leiaf 4 cyfarfod o Bwyllgor Llywio'r Mudiad
 - Cynnal 2 gyfarfod o'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol
 - Cynnal Cyfarfod Blynyddol ym mis Mai
 - Parhau gyda'r 3 Is-bwyllgor cenedlaethol, i gwrdd o leiaf 2 waith y flwyddyn a chynnal pwyllgorau ar y cyd yn ol y galw
- Marchnata a hyrwyddo'r Ganolfan Genedlaethol
- Cynnal Penwythnos Preswyl cenedlaethol.
- Trefnu rhaglen Penwythnos Preswyl y flwyddyn i ddod.
- Cynnal Cystadleuaeth Radi Thomas – tair eitem o grefft, a chystadleuaeth trefnu blodau yn ystod Sioe Amaethyddol Llanelwedd.
- Cynnal Chwaraeon Cenedlaethol a chystadleuaeth adloniant
- Cyhoeddi a dosbarthu 4 rhifyn o gylchgrawn Y Wawr.
- Cyhoeddi Dyddiadur blynyddol ac argraffu cardiau Nadolig yn flynyddol.
- Trefnu stondinau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd; Sioe Amaethyddol Llanelwedd, Ffair Aeaf a'r Eisteddfod Genedlaethol.
- Cynnal Cwis Hwyl Genedlaethol.
- Cynnal Cwrs Crefft Undydd yn y De a'r Gogledd.
- Cynnal Cinio'r Llywydd yn y De a'r Gogledd.

Yn ystod y flwyddyn a aeth heibio llwyddwyd i gynnal y mwyafrif o'r digwyddiadau uchod.

Prif ffynonellau ariannu

Y prif ffynonellau yw'r tâl aelodaeth a dderbynnir oddi wrth yr aelodau ynghyd â grant blynyddol sylweddol oddi wrth Llywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn llwyddiannus yn ymgeisio am grantiau llai i dalu am bethau fel offer, cyfrifiaduron a hyfforddiant.

Polisi cronfeydd

Polisi'r elusen yw cynnal cronfeydd anghyfyngedig fel ag y maent, neu, tua'r un lefel ag sydd wedi cronni yn hanesyddol. Polisi'r elusen yw cydraddoli'r adnoddau sydd wedi dod i mewn gyda'r adnoddau sydd wedi eu cynllunio i'w gwario bob blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad Blynyddol Yr Ymddiriedolwyr
am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

Rheolaeth Risg

Mae'r ymddiriedolwyr wedi archwilio prif elfennau risg parthed strategaeth busnes a gweithrediadau sy'n wynebu'r elusen. Maent yn cadarnhau bod systemau wedi eu sefydlu i alluogi cyhoeddi adroddiadau rheolaidd fel y gall y camau angenrheidiol gael eu cymryd i leihau'r risgiau.

Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr parthed datganiadau ariannol

Y mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr, o dan Ddeddf Elusen 1993, baratoi adroddiad ariannol am bob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg gywir a theg o weithgareddau ariannol yr elusen yn ystod y flwyddyn a chofnod o'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn. Wrth baratoi adroddiad ariannol, yn rhoi golwg gwir a theg, dylai'r ymddiriedolwyr ddilyn yr arfer gorau a:

- Dewis polisiau cyfrifyddol addas a chyson a'u cymhwysu'n gyson.
- Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrion rhesymol a doeth.
- Datgan a ddilynwyd safonau cyfrif perthnasol a datganiadau a gymeradwyir yn ymarferol gan eithrio unrhyw wrydiadau a ddatguddir ac a esbonir yn y datganiadau ariannol.
- Paratoi adroddiad ariannol ar sail yr hyn sy'n mynd ymlaen, oni bai eu bod yn amherthnasol i ragdybio na fydd yr elusen yn parhau yn weithredol.

Cymeradwyaeth

Cymeradwywyd yr adroddiad blynyddol yr ymddiriedolwyr ar 17 Mai 2025, ac fe'i llofnodwyd ar ran y bwrdd ymddiriedolwyr gan:

E G Roberts
Ymddiriedolwr

E G Roberts

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad Yr Archwiliwr Annibynnol I'r Ymddiriedolwyr

Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

Rwy'n adrodd i'r ymddiriedolwyr ar fy archwiliad o Ddatganiadau Ariannol Merched Y Wawr ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Awst 2024.

Priod gyfrifoldebau ymddiriedolwyr ac archwiliwr

Fel ymddiriedolwyr yr elusen, rydych chi'n gyfrifol am barato'i'r Datganiadau Ariannol yn unol â gofynion Deddf Elusennau 2011 ('y Ddeddf').

Rwy'n adrodd mewn perthynas â'm harchwiliad o'r elusen Datganiadau Ariannol a gynhaliwyd o dan adran 145 o Ddeddf 2011 ac wrth gynnal fy arholiad rwyf wedi dilyn yr holl Gyfarwyddiadau cymwys a roddwyd gan y Comisiwn Elusennau o dan adran 145(5)(b) o'r Ddeddf.

Datganiad yr archwiliwr annibynnol

Gan fod incwm gros Elusen' yn fwy na £250,000 rhaid i'ch arholwr fod yn aelod o gorff a restrir yn adran 145 o Ddeddf 2011. Cadarnhaf fy mod yn gymwys i sefyll yr arholiad oherwydd fy mod yn aelod o Gymdeithas y Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig, sef un o'r cyrff rhestredig.

Rwyf wedi cwblhau fy arholiad. Cadarnhaf nad oes unrhyw faterion materol wedi dod i'm sylw mewn cysylltiad â'r archwiliad gan roi achos i mi gredu hynny mewn unrhyw ffordd berthnasol:

- 1) ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu mewn perthynas â'r Elusen fel sy'n ofynnol gan adran 130 o'r Ddeddf, neu
- 2) nid yw'r Datganiadau Ariannol yn cyd-fynd â'r cofnodion hynny; neu
- 3) nid yw'r Datganiadau Ariannol yn cydymffurfio â'r gofynion cymwys ynghylch ffurf a chynnwys cyfrifon a nodir yn Rheoliadau Elusennau (Cyfrifon ac Adroddiadau) 2008 heblaw am unrhyw ofyniad bod y cyfrifon yn rhoi barn wir a theg 'nad yw'n fater a ystyrir fel rhan o archwiliad annibynnol.

Nid oes gennyf unrhyw bryderon ac nid wyf wedi dod ar draws unrhyw faterion eraill mewn cysylltiad â'r archwiliad y dylid tynnu sylw ato yn yr adroddiad hwn er mwyn galluogi dealltwriaeth gywir o'r cyfrifon i'w cyrraedd.

Ian R. Williams, B.Sc. Econ, FCA, FCCA,
Arholwr Annibynnol

Pritchard a'i Gwmni.,
Ffynonddofn,
74 Heol Fawr,
Abergwaun,
Sir Benfro,
SA65 9AU

4 Ebrill 2025

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiad O Weithgareddau Ariannol
am y Flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2024

	Nodiadau	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	2024	2023
		£	£	£	£
Incwm a gwaddolion o:					
Rhoddion a chymynroddion					
Tal aelodaeth		65,643	-	65,643	64,568
Grant - Llywodraeth Cymru		-	110,000	110,000	114,400
Grant - Pawb a'i Le		-	-	-	4,338
Grant - Arfor		-	2,106	2,106	-
Grant - Y Cyngor Llyfrau		-	9,250	9,250	9,000
Grant - Cynulleidfa Newydd		-	5,250	5,250	5,000
Gweithgareddau elusennol					
Cyfraniadau'r aelodau		8,178	-	8,178	7,730
Hysbysebion		1,460	-	1,460	1,000
Gwerthiant		-	381	381	304
Rhoddion		847	-	847	1,438
Gweithgareddau codi arian	5	13,570	-	13,570	24,725
Buddsoddiadau					
Llôg banc	6	5,006	1,144	6,149	2,637
Eraill					
Rhent a gosod y ganolfan		10,880	-	10,880	6520
Llungopio		48	-	48	644
Cymorth Rodd		16,780	-	16,780	5,657
Pwyllgor Gwyl a Hamdden		-	-	-	5,831
Amrywiol		627	-	627	-
		<u>123,038</u>	<u>128,131</u>	<u>251,169</u>	<u>253,792</u>
Gwariant ar:					
Codi arian					
Cyflogau, yswiriant gwladol a phensiwn	10	121,931	81,287	203,218	199,348
Costau swyddfa	7	<u>18,783</u>	<u>12,522</u>	<u>31,305</u>	<u>28,550</u>
		140,714	93,809	234,523	227,898
Elusennol					
Costau gweithgareddau	8	10,975	6,418	17,393	20,704
Argraffu a dylunio		-	21,071	21,071	19,988
Gohebwy'r a golygyddion		-	2,985	2,985	2,215
Costau amrywiol am Y Wawr		-	1,769	1,769	1,998
		<u>10,975</u>	<u>32,243</u>	<u>43,218</u>	<u>44,904</u>
Eraill					
Newid mewn asedau cyfredol y rhanbarthau		26,267	-	26,267	-1,953
Grant Sefydliad Teulu Ashley		-	1,690	1,690	-
Sefydlu cangen/clwb		-	-	-	100
Hysbysebu		100	-	100	-
Hyfforddiant		-	-	-	377
Tanysgrifiadau		67	-	67	55
Costau pwyllgorau		1,829	-	1,829	1,234
Yswiriant: canghennau, clybiau ag indemneiddio		3,700	-	3,700	3,600
Costau cyfreithiol a phroffesiynol		4,740	-	4,740	4,740
Costau'r banc		402	-	402	414
Costau amrywiol		818	-	818	1,165
Pwyllgor Iaith a Gofal		269	-	269	257
Pwyllgor Gwyl a Hamdden		2,410	-	2,410	5,831
Dibrisio		1,082	2,753	3,835	4,244
		<u>41,684</u>	<u>4,443</u>	<u>46,127</u>	<u>20,064</u>
Cyfanswm		<u>193,373</u>	<u>130,494</u>	<u>323,868</u>	<u>292,866</u>
Incwm / (Gwariant) net		<u>-70,335</u>	<u>-2,363</u>	<u>-72,698</u>	<u>-39,074</u>
Cronfeydd agoriadol		541,061	321,749	862,811	901,885
Cronfeydd ar 31 Awst 2024		<u><u>470,726</u></u>	<u><u>319,386</u></u>	<u><u>790,112</u></u>	<u><u>862,811</u></u>

Mae'r datganiad o weithgareddau ariannol yn cynnwys yr holl enillion a cholledion a gydnyddir yn ystod y flwyddyn.
Mae'r holl incwm a gwariant yn deillio o weithgareddau parhaus.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Mantolen
ar 31 Awst 2024

	Nodiadau	2024 £	2023 £
Asedau Sefydlog:			
Asedau gweladwy	13	267,072	270,907
Asedau Cyfredol:			
Stoc nwyddau		8,586	10,888
Dyledwyr		10,404	5,905
Arian yn y banc ac mewn llaw		<u>571,627</u>	<u>650,381</u>
		590,617	667,174
Rhwymedigaethau:			
Credydwyr: Symiau yn daladwy mewn blwyddyn		67,576	75,270
Asedau Cyfredol Net		<u>523,041</u>	<u>591,904</u>
Asedau Net		<u><u>790,112</u></u>	<u><u>862,811</u></u>
<u>Cronfeydd yr elusen</u>			
Cronfeydd rhydd d/y		541,061	590,725
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn	14	-70,335	-49,664
		470,726	541,061
Cronfeydd cyfyng d/y		321,749	311,160
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn	14	-2,363	10,589
		319,386	321,749
		<u><u>790,112</u></u>	<u><u>862,811</u></u>

Cymeradwywyd y Datganiadau Ariannol hyn gan fwrdd yr ymddiriedolwyr a'u hawdurdodi i'w cyhoeddi ar 17 Mai 2025, ac fe'u llofnodwyd ar ran y bwrdd gan:

E Davies
 Trysorydd Cenedlaethol

Mae'r nodiadau ar dulalennau 8-13 yn rhan o'r datganiadau ariannol hyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau I'r Datganiadau Ariannol
am y Flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2024

1. Gwybodaeth gyffredinol

Mae'r Elusen yn endid budd cyhoeddus ac yn elusen gofrestredig yng Nghymru a Lloegr ac mae'n anghorfforedig. Cyfeiriad y brif swyddfa yw Stryd yr Efail, Aberystwyth, Ceredigion, SY23 1JH

2. Datganiad cydymffurfio

Mae'r Datganiadau Ariannol hyn wedi'u paratoi yn unol â FRS 102, 'Y Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon', y Datganiad o Arferion a Argymhellir sy'n berthnasol i elusennau sy'n paratoi eu cyfrifon yn unol â'r Safon Adrodd Ariannol sy'n berthnasol yn y DU a Gweriniaeth Iwerddon (FRS 102) (Charities SORP (FRS 102)) a Deddf Elusennau 2011.

3. Polisiâu Cyfrifyddol

Sail Paratoi

Mae'r Datganiadau Ariannol wedi'u paratoi ar sail cost hanesyddol, fel y'i haddaswyd gan ailbrisiu rhai asedau a rhwymedigaethau ariannol ac eiddo buddsoddi a fesurir ar werth teg trwy incwm neu wariant.

Mae'r Datganiadau Ariannol yn cael eu paratoi mewn sterling, sef arian cyfred swyddogaethol yr endid.

Busnes gweithredol

Nid oes unrhyw ansicrwydd materol ynghylch gallu'r elusen i barhau.

Dyfarniadau a ffynonellau allweddol o ansicrwydd amcangyfrif

Mae paratoi'r datganiadau ariannol yn ei gwneud yn ofynnol i reolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybjaethau sy'n effeithio ar y symiau a adroddwyd. Mae'r amcangyfrifon a'r dyfarniadau hyn yn cael eu hadolygu'n barhaus ac maent yn seiliedig ar brofiad a ffactorau eraill, gan gynnwys disgwyliadau o ddigwyddiadau yn y dyfodol y credir eu bod yn rhesymol o dan yr amgylchiadau.

Cyfrifo'r gronfa

Mae arian anghyfyngedig ar gael i'w ddefnyddio yn ôl disgrisiwn yr ymddiriedolwyr i hyrwyddo unrhyw un o ddibenion yr elusen.

Mae cronfeydd dynodedig yn gronfeydd anghyfyngedig a glustnodir gan yr ymddiriedolwyr ar gyfer prosiect neu ymrwymiad penodol yn y dyfodol.

Mae cronfeydd cyfyngedig yn destun cyfyngiadau ar eu gwariant a ddatganwyd gan y rhoddwr neu drwy delerau apêl, ac maent yn perthyn i un o ddau is-ddosbarth: cronfeydd incwm cyfyngedig neu gronfeydd gwaddol.

Incwm

Mae'r holl adnoddau sy'n dod i mewn wedi'u cynnwys yn y datganiad o weithgareddau ariannol pan fydd hawl wedi'i drosglwyddo i'r elusen; mae'n debygol y bydd y buddion economaidd sy'n gysylltiedig â'r trafodiad yn llifo i'r elusen a gellir mesur y swm yn ddibynadwy. Cymhwysir y polisiâu penodol canlynol i gategorïau incwm penodol:

- cydnabyddir incwm o roddion neu grantiau pan fo tystiolaeth o hawl i'r rhodd, mae'r dderbynneg yn debygol a gellir mesur ei swm yn ddibynadwy.
- cydnabyddir incwm etifeddiaeth pan fo'r dderbynneg yn debygol a'r hawl wedi'i sefydlu.
- mae incwm o nwyddau a roddwyd yn cael ei fesur ar werth teg y nwyddau oni bai bod hyn yn anymarferol i'w fesur yn ddibynadwy, ac os felly mae'r gwerth yn deillio o'r gost i'r rhoddwr neu'r gwerth ailwerthu amcangyfrifedig. Mae cyfleusterau a gwasanaethau a roddwyd yn cael eu cydnabod yn y cyfrifon pan gânt eu derbyn os gellir mesur y gwerth yn ddibynadwy. Ni chynhwysir unrhyw symiau ar gyfer cyfraniad gwirfoddolwyr cyffredinol.
- mae incwm o gytundebau ar gyfer cyflenwi gwasanaethau yn cael ei gydnabod gyda chyflwyno'r gwasanaeth dan gytundeb. Caiff hwn ei ddosbarthu fel cronfeydd anghyfyngedig oni bai bod gofyniad cytundebol iddo gael ei wario ar ddiben penodol a'i ddychwelyd os na chaiff ei wario, ac os felly gellir ei ystyried yn gyfyngedig.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau I'r Datganiadau Ariannol
am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

Adnoddau a wariwyd

Cydnabyddir gwariant ar sail croniadau pan fo rhwymedigaeth yn codi. Mae gwariant yn cynnwys unrhyw TAW na ellir ei hadennill yn llawn, ac fe'i dosberthir o dan benawdau'r datganiad o weithgareddau ariannol y mae'n ymwneud ag ef:

- mae gwariant ar godi arian yn cynnwys costau'r holl weithgareddau codi arian, digwyddiadau, gweithgareddau masnachu anelusennol, a gwerthu nwyddau a roddwyd.
- mae gwariant ar weithgareddau elusennol yn cynnwys yr holl gostau a dynnir gan elusen wrth ymgymryd â gweithgareddau sy'n hyrwyddo ei nodau elusennol er budd ei buddiolwyr, gan gynnwys y costau cymorth hynny a chostau sy'n ymwneud â llywodraethu'r elusen a ddostrannwyd i weithgareddau elusennol.
- mae gwariant arall yn cynnwys yr holl wariant nad yw'n gysylltiedig â chodi arian i'r elusen na rhan o'i gwariant ar weithgareddau elusennol.

Dosrennir yr holl gostau i categorïau gwariant gan adlewyrchu'r defnydd o'r adnodd. Mae costau uniongyrchol y gellir eu priodoli i un gweithgaredd yn cael eu dyrannu'n uniongyrchol i'r gweithgaredd hwnnw. Caiff costau a rennir eu dosrannu rhwng y gweithgareddau y maent yn cyfrannu atynt ar sail resymol, gyfiawnadwy, cyson.

Asedau diriaethol

Mae Asedau diriaethol yn cael eu cofnodi i ddechrau am gost, ac fe'u nodir wedyn ar gost llai unrhyw golledion dibrisiant a nam cronedig. Mae unrhyw asedau diriaethol a gludir ar symiau wedi'u hailbriso yn cael eu cofnodi ar y gwerth teg ar ddyddiad yr ailbriso llai unrhyw ddibrisiant cronedig dilynol a cholledion nam cronedig dilynol.

Mae cynnydd yn swm cario ased o ganlyniad i ailbrisiad, yn cael ei gydnabod mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill, oni bai ei fod yn gwrthdroi cost am nam a gydnabuwyd yn flaenorol fel gwariant o fewn y datganiad o weithgareddau ariannol. Mae gostyngiad yn swm cario ased o ganlyniad i ailbriso, yn cael ei gydnabod mewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill, ac eithrio y mae'n gwrthbwysio unrhyw enillion ailbriso blaenorol, ac os felly dangosir y golled o fewn enillion a cholledion cydnabyddedig eraill ar y datganiad o weithgareddau ariannol.

Dibrisiant

Cyfrifir dibrisiant er mwyn dileu cost neu brisiad ased, llai ei werth gweddilliol, dros oes economaidd ddefnyddiol yr ased hwnnw fel a ganlyn:

Offer - 15% lleihau cydbwysedd

Stoc

Mae stociau'n cael eu mesur ar yr isaf o ran cost a phris gwerthu amcangyfrifedig. Llai costau i'w cwblhau a'u gwerthu. Mae'r gost yn cynnwys holl gostau prynu, costau trosi a chostau eraill a dynnir wrth ddod â'r stoc i'w leoliad a'i gyflwr presennol.

Costau Pensiwn

Y mae'r Elusen yn gweithredu cynllun pensiwn cyfraniadau wedi eu diffinio ac y mae tal pensiwn yn cynrychioli'r symiau sydd yn daladwy gan yr Elusen i'r gronfa mewn blwyddyn.

Offerynnau ariannol

Dim ond pan ddaw'r Elusen yn barti i ddarpariaethau cytundebol yr offeryn y cydnabyddir ased ariannol neu rwymedigaeth ariannol.

Mae offerynnau ariannol sylfaenol yn cael eu cydnabod i ddechrau ar y swm derbyniadwy neu daladwy gan gynnwys unrhyw gostau trafodion cysylltiedig.

Mae asedau cyfredol a rhwymedigaethau cyfredol yn cael eu mesur wedyn ar yr arian parod neu ystyriaeth arall y disgwylir iddo gael ei dalu neu ei dderbyn ac nid ei ddisgowntio.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau l'r Datganiadau Ariannol
am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

4. Dosbarthu costau a chostau drosben

Dangoswyd costau cynnal yn y tabl isod a maent wedi eu rhannu rhwng cynhyrchu incwm gwirfoddol, codi cronfa masnachol, llywodraethu a gweithgareddau elusennol.

	Cynhyrchu incwm gwirfoddol £	Llywod- raethu £	Grantiau £	Cymdeithasol ac addysg £	Cyfanswm £
Costau staff	50,805	10,161	81,287	60,965	203,218
Costau swyddfa	7,826	1,565	12,522	9,392	31,305
Costau gweithgareddau	22,336	4,467	35,738	26,803	89,345
	80,967	16,193	129,547	97,160	323,868
Canran	25%	5%	40%	30%	100%
Cronfa gyfyng	48,343	9,669	77,349	58,012	193,373
Cronfa rydd	32,624	6,525	52,198	39,148	130,494
	80,967	16,194	129,547	97,160	323,867

5. Gweithgareddau codi arian

	2024		2023	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Gwerthiant Nwyddau	258	-	1,224	-
Cardiau Nadolig	953	-	1,712	-
Dyddiaduron	-300	-	-509	-
Penwythnos Preswyl	3,743	-	5,713	-
Cinio'r Llywydd Gogledd	117	-	465	-
Cinio'r Llywydd De	764	-	326	-
Trip Sempringham	-	-	-	2,473
Cwrs Undydd Gogledd	197	-	-	-
Cwrs Undydd De	15	-	-	-
Cwis Cenedlaethol	260	-	260	-
Gŵyl Haf	65	-	1,124	-
Eisteddfod Genedlaethol	1,329	-	3,690	-
Eisteddfod y Urdd	5,812	-	2,641	-
Sioe Llanellwedd	357	-	5,605	-
	13,570	-	22,252	2,473

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau l'r Datganiadau Ariannol
am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

6. Llôg Banc

	2024		2023	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Cyfrif Cadw HSBC	769	-	413	-
Cyfrif Elusen NatWest	10	-	10	-
Cyfrif Cadw Barclays 1	77	-	85	-
Cyfrif Cadw Barclays 2	967	-	372	-
Cyfrif Cymdeithas Adeiladu Abertawe	2,277	-	575	-
Cyfrif HV Santander	-	266	-	136
Cyfrif Elusen CCLA	115	-	70	-
Cyfrif Elusen y Ganolfan CCLA	113	-	69	-
Cyfrif HV CCLA	-	878	-	532
Cyfrif Elusen Mair Penri	41	-	28	-
Cyfrif HV NatWest	637	-	347	-
	5,006	1,144	1,968	669

7. Costau Swyddfa

	2024		2023	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Ffôn a stampiau	2,941	1,961	3,774	2,516
Yswiriant	2,435	1,623	2,336	1,557
Deunydd swyddfeydd	920	614	2,352	1,569
Llogi offer	537	358	145	96
Goleuo, gwresogi a glanhau	7,474	4,983	6,295	4,197
Trwsio ag adnewyddu	1,597	1,064	315	209
Y we, cyfrifiaduron, rhent a chyflogi arbenigwr	2,880	1,919	1,913	1,276
	18,783	12,522	17,129	11,420

8. Costau Gweithgareddau

	2024		2023	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Cwis hwyl	200	-	225	-
Digwyddiadau rhithiol	345	-	285	-
Eisteddfod Genedlaethol	4,476	-	7,962	-
Eisteddfod y Urdd	5,638	-	4,936	-
Ffair Aeaf	317	-	299	-
Cyfarfod blynyddol a gŵyl haf	-	2,044	-	2,479
Sioe Llanelwedd	-	4,375	-	4,517
	10,975	6,418	13,707	6,997

9. Ffioedd arholiadau annibynnol

	2024 £	2023 £
Yr oedd ffi'r cyfrifwyr yn cynnwys yr adroddiad annibynnol, gwaith cyfrifon a chyflogau.	4,740	4,740

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau l'r Datganiadau Ariannol
am y Flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2024

10. Costau staff

Mae cyfanswm costau staff a buddion gweithwyr ar gyfer y cyfnod adrodd yn cael eu dadansoddi fel a ganlyn:

	2024	2023
	£	£
Cyflogau	<u>203,218</u>	<u>199,348</u>

Cyfartaledd cyfrif pennau gweithwyr yn ystod y flwyddyn oedd 10 (2023: 12).

Ni dderbyniodd unrhyw weithiwr fuddion gweithwyr o fwy na £60,000 yn ystod y flwyddyn (2023: DIM).

11. Tal ymddiriedolwyr a threuliau

Ni dderbyniwyd unrhyw dâl na buddion eraill o gyflogaeth gyda'r elusen neu endid cysylltiedig gan yr ymddiriedolwyr.

12. Net incwm a gwariant

Nodir incwm a gwariant net ar ôl costau:

	2024	2023
	£	£
Dibrisiant asedau sefydlog diriaethol	<u>3,835</u>	<u>4,244</u>

13. Asedau Sefydlog

	Offer Swyddfa a Phrosiect	Cadwyn y Llywydd	Eiddo	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cost				
Ar 1af Medi 2023	80,596	128	245,209	325,933
Ychwanegwyd yn y flwyddyn	-	-	-	-
Ar 31ain Awst 2024	<u>80,596</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>325,933</u>
Dibrisio				
Ar 1af Medi 2023	55,026	-	-	55,026
Tal am y flwyddyn	3,835	-	-	3,835
Ar 31ain Awst 2024	<u>58,861</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>58,861</u>
Gwerth llyfr net				
Ar 31ain Awst 2024	<u>21,735</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>267,072</u>
Ar 1af Medi 2023	<u>25,570</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>270,907</u>

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau I'r Datganiadau Ariannol
am y Flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2024

14. Cronfeydd

	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cyfanswm ar 31 Awst 2024 £
Cronfeydd agoriadol	541,061	321,749	862,811
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	-70,335	-2,363	-72,699
Cronfeydd ar 31ain Awst 2024	470,726	319,386	790,112

	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cyfanswm ar 31 Awst 2023 £
Cronfeydd agoriadol	590,725	311,160	901,885
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	- 49,663	10,589	- 39,074
Cronfeydd ar 31ain Awst 2023	541,061	321,749	862,811

15. Asedau ariannol net

Mae gwerth cyfrifo ar gyfer pob categori o asedau ariannol net fel a ganlyn:

	2024 £	2023 £
Asedau ariannol wedi'u mesur ar werth teg trwy incwm a gwariant	<u>590,617</u>	<u>667,174</u>
Rhwymedigaethau ariannol wedi'u mesur ar werth teg trwy incwm a gwariant	<u>67,576</u>	<u>75,270</u>

MERCHED Y WAWR

England & Wales - Charity number 506789

Accounts

Merched y Wawr

Stryd yr Efail

Aberystwyth

Ceredigion

SY23 1JH

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad a Chyfrifon

31 Awst 2023

Pritchard a'i Gwmni
Ffynnonddofn
74 Heol Fawr
Abergwaun
Sir Benfro
SA65 9AU

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Cynnwys
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2023

	Tudalen
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	2 - 4
Adroddiad yr Arholwr Annibynnol	5
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	6
Mantolen	7
Nodiadau i'r Dataganidau Ariannol	8 - 11

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2023

Cyflwyno'r ymddiriedolwyr eu hadroddiad blynyddol ac adroddiadau ariannol am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2023. Mae'r adroddiadau ariannol wedi eu paratoi yn unol â pholisïau cyfrifyddol ac yn cydymffurfio gyda dogfennau ymddiriedolaeth yr elusen a'r gyfraith berthnasol.

Strwythur, trefn lywodraethol a rheolaeth

Mae'r Mudiad yn elusen gofrestredig ac fe'i rheolir gan y cyfansoddiad. Y Pwyllgor Llywio fydd yn gyfrifol am weithredu polisi cyffredinol y Mudiad ynghyd â rheoli gwaith y swyddfa a'r staff a fydd yn cyfarfod ddim llai na phedair gwaith y flwyddyn. Bydd hanner aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog i reoli ei weithrediadau ei hun. Bydd ganddo hefyd awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog ar gyfer Pwyllgorau Canghennau, Clybiau, Rhanbarthau, Is-bwyllgorau ac ar gyfer y Pwyllgorau Rhyngghanbarthol a Chyfarfodydd Cyffredinol. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i addasu'r Rheolau Sefydlog pan fo angen.

Aelodau'r Pwyllgor Llywio yw ymddiriedolwyr y Mudiad. Rhaid i aelodau'r Pwyllgor Llywio fod yn aelodau o'r Mudiad. Aelodau'r Pwyllgor Llywio a thymor eu swyddi yw:

Llywydd Anrhydeddus	Am oes
Llywydd	2 flynedd
Is-Llywydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Llywydd)
Ysgrifennydd	2 flynedd
Is-Ysgrifennydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Ysgrifennydd)
Trysorydd	3 mlynedd gan barhau yn is-drysorydd am y flwyddyn yn ychwanegol
Is-Drysorydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd, daw hi yn Drysorydd)
Cynrychiolydd o bob un o'r is-bwyllgorau	
Cendlaethol	2 flynedd

Gwneir enwebiadau gan y canghennau a'r clybiau, gyda chaniatâd yr hon a enwebir, yna anfonir yr enwebiadau at Ysgrifennydd y Pwyllgor Rhanbarth a bydd y Pwyllgor Rhanbarth yn cynnal pleidlais ac yn dewis un enw yn unig i'w ddanfon i'r Cyfarwyddwr Cenedlaethol; a bydd hi'n paratoi'r papur pleidleisio gyda'r enwau a gyflwynwyd iddi gan y pwyllgorau Rhanbarth a fydd yn danfon copiâu i'r Canghennau/clybiau. Yna pleidleisia'r gangen/clwb leol dros un enw yn unig a danfonir y papurau pleidleisio yn uniongyrchol at y Cyfarwyddwr Cenedlaethol i'w cyfrif.

Wrth fod yn is-swyddogion am ddwy flynedd bydd yr ymddiriedolwyr yn cael hyfforddiant yn y swydd cyn iddynt fod yn swyddogion. Yn ogystal â hyn, bydd yr ymddiriedolwyr yn derbyn diwrnod o hyfforddiant gan y Cyfarwyddwr Cenedlaethol ac yn derbyn copi o lyfryn i ymddiriedolwyr a gyhoeddir gan WCVA.

Caiff yr Is-bwyllgorau Cenedlaethol eu ffurfio gan y Pwyllgor Llywio fel bo'r angen. Ar hyn o bryd mae'r is-bwyllgorau canlynol yn bodoli:- Cyllid, Iaith a Gofal, Gwyl a Hamdden ac Y Wawr. Bydd pob Is-bwyllgor yn cyflwyno adroddiad o'r gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Pwyllgor Rhyngghanbarthol yn gyfrifol am drafod materion Rhanbarthol a'u dwyn i sylw'r Pwyllgor Llywio. Bydd hefyd yn trafod materion ar gais y Pwyllgor Llywio. Aelodau'r Pwyllgor fydd: Y Swyddogion Cenedlaethol, 3 swyddog o bob Rhanbarth, 2 swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, Swyddogion Cenedlaethol am 2 flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf 2 waith y flwyddyn.

Bydd y gangen neu glwb lleol yn rhydd i drefnu eu gweithgareddau eu hunain, i ethol swyddogion o aelodau eu pwyllgorau, i lunio rhaglen yn ol dymuniadau a diddordebau'r aelodau os ydynt yn gytun ag amcanion y Mudiad. Cynrychiolir pob cangen a chlwb gan dri aelod o'r pwyllgor Rhanbarth a danfonir ganddynt ddau aelod i'w cynrychioli yn y Cyfarfod Blynyddol gyda'r hawl i bleidleisio yno ar ran y gangen neu'r clwb. Nid oes hawl diddymu cangen neu glwb heb yn gyntaf gysylltu â'r Swyddogion Rhanbarth. Bydd pob cangen a chlwb lleol yn anfon adroddiad blynyddol o'u gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhanbarth a'r Pwyllgor Llywio.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2023

Bydd y Cyfarfod Blynyddol yn gyfrifol am lunio polisiâu a derbyn cynigion oddi wrth y Pwyllgor Llywio a'r Pwyllgor Rhanbarthol. Bydd yn derbyn cyfrifon a mantolen flynyddol y Mudiad. Rhestrir y materion a ddaw ger bron y cyfarfod hwn yn Rheolau'r Mudiad. Gall unrhyw aelod o'r Mudiad fynychu'r cyfarfod. Caiff y cynrychiolwyr canlynol bleidleisio yn y cyfarfod: Swyddogion Cenedlaethol, tri swyddog o bob Rhanbarth, dau swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, dau gynrychiolydd o bob cangen a chlwb a Swyddogion Cenedlaethol am ddwy flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif y cynrychiolwyr yn ffurfio cworwm.

Amcanion a Gweithgareddau

Prif amcan y Mudiad yw hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru a ystyrir trwy gyfraith yn elusennol ar hyn o bryd neu ar unrhyw adeg yn y dyfodol, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr Iaith Gymraeg. Bydd y Mudiad yn fudiad gwladgarol, yn amhleidiol yn boliticaidd ac yn anenwadol yn grefyddol.

Er mwyn gweithredu'r amcan uchod byddwn yn ceisio cyflawni'r isod:

1. Cynnal 3,000 o weithgareddau ar lefel leol yn rheolaidd gan geisio denu aelodau newydd ac agor Canghennau a Chlybiau Gwawr newydd lle bo'r angen.
2. Cynnal pwyllgorau a gweithgareddau Rhanbarthol yn rheolaidd er mwyn sicrhau cysylltiad rhwng lefel leol a chenedlaethol.
3. Cyflogi 6 Swyddog Datblygu, un yn y Gogledd-orllewin, un yn Maldwyn Powys, un yng Nghaerfyrddin, un yn y De-ddwyrain a Gorllewin Morgannwg, un yn y Gogledd-ddwyrain, ac un ym Mhenfro a Cheredigion, er mwyn:
 - Hybu gweithgaredd y Mudiad
 - Cynnal a chynorthwyo'r aelodaeth bresennol
 - Denu aelodau newydd
 - Sefydlu Clybiau Gwawr a Changhennau newydd
 - Trefnu gweithgareddau a chael nwyddau newydd i greu incwm i'r Mudiad
4. Gweithredu Cyfansoddiad y Mudiad ac yn sgil hynny:
 - Cynnal o leiaf 4 cyfarfod o Bwyllgor Llywio'r Mudiad
 - Cynnal 2 gyfarfod o'r Pwyllgor RhyngRhanbarthol
 - Cynnal Cyfarfod Blynyddol ym mis Mai
 - Parhau gyda'r 3 Is-bwyllgor cenedlaethol, i gwrdd o leiaf 2 waith y flwyddyn a chynnal pwyllgorau ar y cyd yn ol y galw
5. Marchnata a hyrwyddo'r Ganolfan Genedlaethol
6. Cynnal Penwythnos Preswyl cenedlaethol.
7. Trefnu rhaglen Penwythnos Preswyl y flwyddyn i ddod.
8. Cynnal Cystadleuaeth Radi Thomas – tair eitem o grefft, a chystadleuaeth trefnu blodau yn ystod Sioe Amaethyddol Llanelwedd.
9. Cynnal Chwaraeon Cenedlaethol a chystadleuaeth adloniant
10. Cyhoeddi a dosbarthu 4 rhifyn o gylchgrawn Y Wawr.
11. Cyhoeddi Dyddiadur blynyddol ac argraffu cardiau Nadolig yn flynyddol.
12. Trefnu stondinau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd; Sioe Amaethyddol Llanelwedd, Ffair Aeaf a'r Eisteddfod Genedlaethol.
13. Cynnal Cwrs Hwyl Genedlaethol.
14. Cynnal Cwrs Crefft Undydd yn y De a'r Gogledd.
15. Cynnal Cinio'r Llywydd yn y De a'r Gogledd.

Yn ystod y flwyddyn a aeth heibio llwyddwyd i gynnal y mwyafrif o'r digwyddiadau uchod.

Prif ffynonellau ariannu

Y prif ffynonellau yw'r tâl aelodaeth a dderbynnir oddi wrth yr aelodau ynghyd â grant blynyddol sylweddol oddi wrth Llywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn llwyddiannus yn ymgeisio am grantiau llai i dalu am bethau fel offer, cyfrifiaduron a hyfforddiant.

Polisi cronfeydd

Polisi'r elusen yw cynnal cronfeydd anghyfyngedig fel ag y maent, neu, tua'r un lefel ag sydd wedi cronni yn hanesyddol. Polisi'r elusen yw cydraddoli'r adnoddau sydd wedi dod i mewn gyda'r adnoddau sydd wedi eu cynllunio i'w gwario bob blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2023

Rheolaeth Risg

Mae'r ymddiriedolwyr wedi archwilio prif elfennau risg parthed strategaeth busnes a gweithrediadau sy'n wynebu'r elusen. Maent yn cadarnhau bod systemau wedi eu sefydlu i alluogi cyhoeddi adroddiadau rheolaidd fel y gall y camau angenrheidiol gael eu cymryd i leihau'r risgiau.

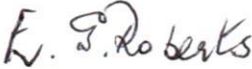
Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr parthed datganiadau ariannol

Y mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr, o dan Ddeddf Elusen 1993, baratoi adroddiad ariannol am bob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg gywir a theg o weithgareddau ariannol yr elusen yn ystod y flwyddyn a chofnod o'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn. Wrth baratoi adroddiad ariannol, yn rhoi golwg gwir a theg, dylai'r ymddiriedolwyr ddilyn yr arfer gorau a:

- a) Dewis polisiau cyfrifyddol addas a chyson a'u cymhwyso'n gyson.
- b) Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrion rhesymol a doeth.
- c) Datgan a ddilynwyd safonau cyfrif perthnasol a datganiadau a gymeradwyir yn ymarferol gan eithrio unrhyw wriadau a ddatguddir ac a esbonir yn y datganiadau ariannol.
- ch) Paratoi adroddiad ariannol ar sail yr hyn sy'n mynd ymlaen, oni bai eu bod yn amherthnasol i ragdybio na fydd yr elusen yn parhau yn weithredol.

Cymeradwyaeth

Cymeradwywyd yr adroddiad hwn gan yr ymddiriedolwyr ar 18 Mehefin 2024 ac arwyddwyd ar eu rhan.

E G Roberts
Ymddiriedolwr

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad yr Arholwr Annibynnol at Ymddiriedolwyr Merched y Wawr am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2023

Yr wyf yn adrodd ar gyfrifon yr elusen am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2023 sydd wedi eu gosod ar dudalennau 6 i 11.

Cyfrifoldebau priodol yr ymddiriedolwyr a'r arholwr

Mae ymddiriedolwyr yr elusen yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon. Mae ymddiriedolwyr yr elusen o'r farn nad oes angen archwiliad o'r cyfrifon eleni o dan adran 144(2) o Ddeddf Elusennau 2011 (Deddf 2011) ac mai arolwg annibynnol sydd ei angen.

Fy nghyfrifoldeb i yw:

- gwneud arolwg o'r cyfrifon o dan adran 145 o Ddeddf 2011;
- i ddilyn y cyfarwyddiadau sydd wedi'u cynnwys yn y Cyfeiriadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau (o dan adran 145(5)(b) o Ddeddf 2011; ac
- i ddatgan os oes unrhyw faterion penodol wedi dod i'm sylw.

Sail adroddiad annibynnol yr arholwr

Cynhaliwyd yr arolwg yn ol y Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau. Mae'r arolwg yn cynnwys adolygiad o'r cofnodion cyfrifo a gedwir gan yr elusen a chymhariaeth o'r cyfrifon a gyflwynir gyda'r cofnodion hynny. Y mae hefyd yn cynnwys ystyriaeth o unrhyw eitemau anarferol neu ddatguddiadau yn y cyfrifon, a cheisio esboniadau oddi wrth yr ymddiriedolwyr ynglyn â materion felly. Nid yw'r gwaith a ymgwymerwyd gennym yn darparu'r holl dystiolaeth a fyddai'n angenrheidiol mewn archwiliad, ac felly nid wyf yn datgan barn p'un a'i yw'r cyfrifon yn cyflwyno golwg "gwir a theg" ac fe gyfyngir yr adroddiad i'r materion a osodir yn y datganiad isod.

Datganiad yr arolygwr annibynnol

Nid oes unrhyw fater wedi dod i'm sylw, yn gysylltiedig â'm arolwg:

- 1) sydd yn rhoi achos rhesymol i mi gredu, mewn unrhyw ystyriaeth faterol, nad yw'r gofynion canlynol wedi eu bodloni:
 - i gadw cofnodion cyfrifo yn unol ag adran 130 o Ddeddf 2011; ac
 - i baratoi cyfrifon yn unol â'r cofnodion cyfrifo ac yn cwrdd a gofynion cyfrifo Deddf 2011; neu
- 2) y dylid, yn fy marn i, eu dwyn i sylw er mwyn caniatáu dealltwriaeth cywir o'r cyfrifon.

Ian R. Williams, B.Sc. Econ, FCA, FCCA,
Pritchard a'i Gwmni.,
Ffynnonddofn,
74 Heol Fawr,
Abergwaun,
Sir Benfro, SA65 9AU

18 Mehefin 2024

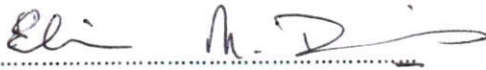
Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiad o weithgareddau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2023

	Nodiadau	Cronfeydd Rhydd		Cronfeydd Cyfyng		2023	2022
		£	£	£	£	£	£
Incwm a gwaddolion o:							
Rhoddion a chymynroddion							
Tal aelodaeth		64,568	-	-	-	64,568	59,500
Grant - Llywodraeth Cymru		-	-	114,400	-	114,400	110,000
Grant - Pawb a'i Le		-	-	4,338	-	4,338	12,500
Grant - Y Canolfan CAVO		-	-	-	-	-	1,470
Grant - Y Cyngor Llyfrau		-	-	14,000	-	14,000	8,900
Gweithgareddau elusenol							
Cyfraniadau'r aelodau		7,730	-	-	-	7,730	7,724
Hysbysebion		1,000	-	-	-	1,000	1,020
Gwerthiant		-	-	304	-	304	682
Rhoddion		1,438	-	-	-	1,438	1,343
Gweithgareddau codi arian	3	22,252	-	2,473	-	24,725	15,137
Buddsoddiadau							
Llôg banc	4	1,968	-	669	-	2,637	872
Eraill							
Cymdeithias Gwenllian		-	-	-	-	-	3,312
Rhent a gosod y ganolfan		7,164	-	-	-	7,164	7,196
Amrywiol		-	-	-	-	-	1,134
Cymorth Rodd		5,657	-	-	-	5,657	-
Pwyllgor Gwyl a Hamdden		5,831	-	-	-	5,831	-
			117,609		136,183	253,792	230,790
Gwariant ar:							
Codi arian							
Cyflogau, yswiriant gwladol a phensiwn		119,609	-	79,739	-	199,348	175,868
Costau swyddfa	5	17,130	-	11,420	-	28,550	23,295
		136,739	-	91,159	-	227,898	199,163
Elusenol							
Costau gweithgareddau	6	13,707	-	6,997	-	20,704	27,739
Argraffu a dylunio		-	-	19,988	-	19,988	17,896
Gohebwyr a golygyddion		-	-	2,215	-	2,215	3,610
Costau amrywiol am Y Wawr		-	-	1,998	-	1,998	1,455
		13,707	-	31,197	-	44,904	50,700
Eraill							
Newid mewn asedau cyfredol y rhanbarthau		-1,953	-	-	-	-1,953	-38,998
Grant Sefydliad Teulu Ashley		-	-	-	-	-	1,016
Sefydlu cangen/clwb		100	-	-	-	100	50
Hysbysebu		-	-	-	-	-	100
Hyfforddiant		377	-	-	-	377	-
Tanysgrifiadau		55	-	-	-	55	87
Costau pwyllgorau		1,234	-	-	-	1,234	193
Yswiriant: canghennau, clybiau ag indemneiddio		3,600	-	-	-	3,600	3,400
Costau cyfreithiol a phroffesiynol		4,740	-	-	-	4,740	4,368
Costau'r banc		414	-	-	-	414	71
Costau amrywiol		1,165	-	-	-	1,165	972
Pwyllgor gwyl a hamdden, iaith a gofal		257	-	-	-	257	258
Pwyllgor Gwyl a Hamdden		5,831	-	-	-	5,831	-
Dibrisio		1,006	-	3,238	-	4,244	4,381
		16,826	-	3,238	-	20,064	-24,102
Cyfanswm			167,272		125,594	292,866	225,761
Incwm / (Gwariant) net			-49,664		10,589	-39,074	5,029
Cronfeydd agoriadol			590,735		311,150	901,885	896,856
Cronfeydd ar 31 Awst 2022			541,071		321,739	862,811	901,885

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Mantolen
ar 31 Awst 2023

	Nodiadau	2023 £	2022 £
Asedau Sefydlog:			
Asedau gweladwy	7	270,907	275,151
Asedau Cyfredol:			
Stoc nwyddau		10,888	9,092
Dyledwyr		5,905	-
Arian yn y banc ac mewn llaw		650,381	679,192
		<u>667,174</u>	<u>688,284</u>
Rhwymedigaethau:			
Credydwy: Symiau yn daladwy mewn blwyddyn		75,270	61,550
Asedau neu rhwymedigaethau net		<u>591,904</u>	<u>626,734</u>
Asedau Net		<u>862,811</u>	<u>901,885</u>
<u>Cronfeydd yr elusen</u>			
Cronfeydd rhydd d/y		590,725	609,433
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn	8	-49,664	-18,708
		541,061	590,725
Cronfeydd cyfyng.d/y		311,160	287,423
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn		10,589	23,737
		321,749	311,160
		<u>862,811</u>	<u>901,885</u>

Derbyniwyd gan yr ymddiriedolwyr ar 18 Mehefin 2024 ac arwyddwyd ar eu rhan gan

E Davies
 Trysorydd Cenedlaethol

Mae'r nodiadau ar dulalennau 8-11 yn rhan o'r adroddiadau ariannol hyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2023

1. Polisiâu Cyfrifyddol

Sail Paratoi

Paratowyd y cyfrifon yn unol a Chyfrifo ac Adrodd gan Elusennau: Datganiad Arfer Argymhelliedig sy'n berthnasol i elusennau yn paratoi eu cyfrifon yn unol a Safon Adrodd Cyllidol perthnasol yn y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) (gweithredol 1 Ionawr 2015), gyda FRS102 a gyda gofynion y Ddeddf Elusennol 2011.

Adnoddau Dderbyniwyd

Caiff pob incwm ei gyfrifo ar sail y gellir ei dderbyn.

Caiff grant a dderbynnir ei gyfrifo pan fo'r Elusen yn derbyn yr hawl i'w ddefnyddio heb amodau.

Cyfrifo Cronfeydd

Y mae cronfeydd cyffredinol ar gael i'w defnyddio yn ôl ewyllys yr ymddiriedolwyr wrth hyrwyddo amcanion yr Elusen.

Y mae defnydd cronfeydd cyfyngedig yn ddarostyngedig i amodau cyfyngu penodol a osodwyd gan sefydlwyr neu bwrpas yr apêl. Mae pwrpas a defnydd y cronfeydd cyfyngedig wedi eu gosod allan yn y nodiadau i'r adroddiadau ariannol.

Caiff pob incwm a gwariant eu dangos yn yr Adroddiad Gweithgaredd Ariannol.

Adnoddau a wariwyd

Cydnabuwyd costau a threuliau yn y cyfnod pan fydd dyletswydd cyfreithlon yn clymu'r elusen i'r gwariant. Mae pob gwariant ar sail deillio ac wedi ei dosbarthu dan penawdau sydd yn gyfanswm o phob cost perthnasol i'r dosbarth.

Mae costau drosben a chynnal wedi eu rhannu'n gyntaf rhwng gweithgareddau elusennol a llywodraethu.

Mae costau drosben a chynnal sydd yn weithgareddau elusennol wedi eu dosbarthu rhwng y gwahanol elfen gweithgaredd ar sail amcangyfrif o amser a wariwyd gan y staff ar bob elfen. Fe'u dadansoddir yn nodyn 2 ar dudalen 9.

Asedau Cyffarddadwy Sefydlog

Gosodwyd yr Asedau cyffarddadwy sefydlog ar bris pryniant yn cynnwys unrhyw gost anorfod y pryniant.

Dibriswyd yr offer a'r ddodrefn ar raddfa llinell syth dros gyfnod yr oes gwethredol a ystyrir i fod yn 5 mlynedd. Ni ddibrisir Cadwyn y Llywydd gan i'r Ymddiriedolwyr ystyried bod ei gwerth yn fwy na'r pris cychwynnol.

Mae gan yr Ymddiriedolwyr safon uchel iawn o gynhaliadau i adeilad y Ganolfan ac wedi penderfynnu peidio ei dibrisio.

Treth Ar Werth

Mae Treth ar Werth wedi ei gynnwys yn y costau perthnasol yn yr Adroddiad o Weithgaredd Ariannol, gan nad yw'n bosibl i'r elusen ei hadennill.

Stoc

Caiff stoc ei brisio gan yr ymddiriedolwyr ar raddfa isaf cost a gwerth net.

Costau Pensiwn

Y mae'r Elusen yn gweithredu cynllun pensiwn cyfraniadau wedi eu diffinio ac y mae tal pensiwn yn cynrychioli'r symiau sydd yn daladwy gan yr Elusen i'r gronfa mewn blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2023

2. Dosbarthu costau a chostau drosben

Dangoswyd costau cynnal yn y tabl isod a maent wedi eu rhannu rhwng cynhyrchu incwm gwirfoddol, codi cronfa masnachol, llywodraethu a gweithgareddau elusenol.

	Cynhyrchu incwm gwirfoddol £	Llywod- raethu £	Grantiau £	Cymdeithasol ac addysg £	Cyfanswm £
Costau staff	49,837	9,967	79,739	59,804	199,348
Costau swyddfa	7,138	1,428	11,420	8,565	28,550
Costau gweithgareddau	16,242	3,248	25,987	19,491	64,968
	73,217	14,643	117,146	87,860	292,866
Canran	25%	5%	40%	30%	100%
Cronfa gyfyng	41,818	8,364	66,909	50,182	167,272
Cronfa rydd	31,399	6,280	50,238	37,678	125,594
	73,217	14,644	117,147	87,860	292,866

3. Gweithgareddau codi arian

	2023		2022	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Gwerthiant Nwyddau	1,224	-	1,718	-
Cardiau Nadolig	1,712	-	4,827	-
Dyddiaduron	-509	-	823	-
Penwythnos Preswyl	5,713	-	-	-
Cwrs Crefft y Gogledd	465	-	-	-
Cwrs Crefft y De	326	-	-	-
Cwis Cenedlaethol	260	-	240	-
Gŵyl Haf	1,124	-	-	-
Eisteddfod Genedlaethol	3,690	-	3,716	-
Eisteddfod y Urdd	2,641	-	2,742	-
Llyfr CC a CC	-	-	1,068	-
Sioe Llanelwedd	5,605	-	3	-
Trip Sempringham	-	2,473	-	-
	22,252	2,473	15,137	-

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2023

4. Llôg Banc

	2023		2022	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Cyfrif Cadw	413	-	24	-
Cyfrif Elusen y ganolfan	69	-	8	-
Cyfrif Elusen	70	-	8	-
Cyfrif Mair Penri	28	-	4	-
Cyfrif Howell Vaughan	-	532	-	53
Cyfrif Santander	-	136	-	12
Cyfrif Cymdeithas adeiladu Abertawe	575	-	691	-
Cyfrif Barclays	85	-	4	-
Cyfrif Barclays	372	-	14	-
Cyfrif Natwest	10	-	10	-
Cyfrif Natwest	347	-	44	-
	1,968	669	807	65

5. Costau Swyddfa

	2023		2022	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Ffôn a stampiau	3,774	2,516	3,497	2,331
Yswiriant	2,336	1,557	2,344	1,562
Deunydd swyddfeydd	2,352	1,569	691	460
Llogi offer	145	96	142	94
Goleuo, gwresogi a glanhau	6,295	4,197	3,991	2,660
Trwsio ag adnewyddu	315	209	1,289	859
Y we, cyfrifiaduron, rhent a chyflogi arbenigwr	1,913	1,276	2,026	1,350
	17,129	11,420	13,980	9,316

6. Costau Gweithgareddau

	2023		2022	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Ad-Daliadau	-	-	12,779	-
Cwis hwy	225	-	175	-
Digwyddiadau rhithiol	285	-	1,155	-
Eisteddfod Genedlaethol	7,962	-	7,493	-
Eisteddfod y Urdd	4,936	-	3,676	-
Ffair Aeaf	299	-	221	-
Cyfarfod blynyddol a gwyl haf	-	2,479	-	2,147
Sioe Llanelwedd	-	4,517	-	93
	13,707	6,997	25,499	2,240

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2023

7. Asedau Sefydlog

	Offer Swyddfa a Phrosiect £	Cadwyn y Llywydd £	Eiddo £	Cyfanswm £
Cost				
Ar 1af Medi 2022	80,596	128	245,209	288,152
Ychwanegwyd yn y flwyddyn	-	-	-	-
Ar 31ain Awst 2023	<u>80,596</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>288,152</u>
Dibrisio				
Ar 1af Medi 2022	50,782	-	-	50,782
Tal am y flwyddyn	4,244	-	-	4,244
Ar 31ain Awst 2023	<u>55,026</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>55,026</u>
Gwerth llyfr net				
Ar 31ain Awst 2023	<u>25,570</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>270,907</u>
Ar 1af Medi 2022	<u>29,814</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>275,151</u>

8. Cronfeydd

	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cyfanswm £
Cronfeydd agoriadol	590,735	311,150	901,885
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	-49,664	10,589	-39,074
Cronfeydd ar 31ain Awst 2023	<u>541,071</u>	<u>321,739</u>	<u>862,811</u>

9. Dadansoddiad O Asedau Rhwng Cronfeydd

	Asedau Sefydlog £	Asedau Cyfredol £	Cyfanswm £
Cronfeydd rhydd	270,907	270,165	541,072
Cronfeydd cyfyng	-	321,739	321,739
	<u>270,907</u>	<u>591,904</u>	<u>862,811</u>

10. Ffioedd y cyfrifwyr

Yr oedd ffi y cyfrifwyr o £4,740 (2022: £4,368), yn cynnwys yr adroddiad annibynnol, gwaith cyfrif a chostau cyflogau.

11. Cyflogau

	2023	2022
Nifer cyfartalog y gweithwyr	12	11

Neb yn derbyn dros £60,000 yn ystod y flwyddyn.

MERCHED Y WAWR

England & Wales - Charity number 506789

Accounts

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789

Adroddiad a Chyfrifon

31 Awst 2022

Pritchard & Co
Ffynnonddofn
74 Heol Fawr
Abergwaun
Sir Benfro
SA65 9AU

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Cynnwys
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2022

	Tudalen
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	2 - 4
Adroddiad yr Arholwr Annibynnol	5
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	6
Mantolen	7
Nodiadau i'r Dataganidau Ariannol	8 - 11

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2022

Cyflwyno'r ymddiriedolwyr eu hadroddiad blynyddol ac adroddiadau ariannol am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2022. Mae'r adroddiadau ariannol wedi eu paratoi yn unol â pholisïau cyfrifyddol ac yn cydymffurfio gyda dogfennau ymddiriedolaeth yr elusen a'r gyfraith berthnasol.

Strwythur, trefn lywodraethol a rheolaeth

Mae'r Mudiad yn elusen gofrestrdedig ac fe'i rheolir gan y cyfansoddiad. Y Pwyllgor Llywio fydd yn gyfrifol am weithredu polisi cyffredinol y Mudiad ynghyd â rheoli gwaith y swyddfa a'r staff a fydd yn cyfarfod ddim llai na phedair gwaith y flwyddyn. Bydd hanner aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog i reoli ei weithrediadau ei hun. Bydd ganddo hefyd awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog ar gyfer Pwyllgorau Canghennau, Clybiau, Rhanbarthau, Is-bwyllgorau ac ar gyfer y Pwyllgorau Rhyngghanbarthol a Chyfarfodydd Cyffredinol. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i addasu'r Rheolau Sefydlog pan fo angen.

Aelodau'r Pwyllgor Llywio yw ymddiriedolwyr y Mudiad. Rhaid i aelodau'r Pwyllgor Llywio fod yn aelodau o'r Mudiad. Aelodau'r Pwyllgor Llywio a thymor eu swyddi yw:

Llywydd Anrhydeddus	Am oes
Llywydd	2 flynedd
Is-Llywydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Llywydd)
Ysgrifennydd	2 flynedd
Is-Ysgrifennydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Ysgrifennydd)
Trysorydd	3 mlynedd gan barhau yn is-drysorydd am y flwyddyn yn ychwanegol
Is-Drysorydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd, daw hi yn Drysorydd)
Cynrychiolydd o bob un o'r is-bwyllgorau	
Cendlaethol	2 flynedd

Gwneir enwebiadau gan y canghennau a'r clybiau, gyda chaniatâd yr hon a enwebir, yna anfonir yr enwebiadau at Ysgrifennydd y Pwyllgor Rhanbarth a bydd y Pwyllgor Rhanbarth yn cynnal pleidlais ac yn dewis un enw yn unig i'w ddanfon i'r Cyfarwyddwr Cenedlaethol; a bydd hi'n paratoi'r papur pleidleisio gyda'r enwau a gyflwynwyd iddi gan y pwyllgorau Rhanbarth a fydd yn danfon copiâu i'r Canghennau/clybiau. Yna pleidleisia'r gangen/clwb leol dros un enw yn unig a danfonir y papurau pleidleisio yn uniongyrchol at y Cyfarwyddwr Cenedlaethol i'w cyfrif.

Wrth fod yn is-swyddogion am ddwy flynedd bydd yr ymddiriedolwyr yn cael hyfforddiant yn y swydd cyn iddynt fod yn swyddogion. Yn ogystal â hyn, bydd yr ymddiriedolwyr yn derbyn diwrnod o hyfforddiant gan y Cyfarwyddwr Cenedlaethol ac yn derbyn copi o lyfrin i ymddiriedolwyr a gyhoeddir gan WCVA.

Caiff yr Is-bwyllgorau Cenedlaethol eu ffurfio gan y Pwyllgor Llywio fel bo'r angen. Ar hyn o bryd mae'r is-bwyllgorau canlynol yn bodoli:- Cyllid, Iaith a Gofal, Gwyl a Hamdden ac Y Wawr. Bydd pob Is-bwyllgor yn cyflwyno adroddiad o'r gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Pwyllgor Rhyngghanbarthol yn gyfrifol am drafod materion Rhanbarthol a'u dwyn i sylw'r Pwyllgor Llywio. Bydd hefyd yn trafod materion ar gais y Pwyllgor Llywio. Aelodau'r Pwyllgor fydd: Y Swyddogion Cenedlaethol, 3 swyddog o bob Rhanbarth, 2 swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, Swyddogion Cenedlaethol am 2 flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf 2 waith y flwyddyn.

Bydd y gangen neu glwb lleol yn rhydd i drefnu eu gweithgareddau eu hunain, i ethol swyddogion o aelodau eu pwyllgorau, i lunio rhaglen yn ol dymuniadau a diddordebau'r aelodau os ydynt yn gytun ag amcanion y Mudiad. Cynrychiolir pob cangen a chlwb gan dri aelod o'r pwyllgor Rhanbarth a danfonir ganddynt ddau aelod i'w cynrychioli yn y Cyfarfod Blynyddol gyda'r hawl i bleidleisio yno ar ran y gangen neu'r clwb. Nid oes hawl diddymu cangen neu glwb heb yn gyntaf gysylltu â'r Swyddogion Rhanbarth. Bydd pob cangen a chlwb lleol yn anfon adroddiad blynyddol o'u gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhanbarth a'r Pwyllgor Llywio.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2022

Bydd y Cyfarfod Blynyddol yn gyfrifol am lunio polisiau a derbyn cynigion oddi wrth y Pwyllgor Llywio a'r Pwyllgor Rhanbarthol. Bydd yn derbyn cyfrifon a mantolen flynyddol y Mudiad. Rhestrir y materion a ddaw ger bron y cyfarfod hwn yn Rheolau'r Mudiad. Gall unrhyw aelod o'r Mudiad fynychu'r cyfarfod. Caiff y cynrychiolwyr canlynol bleidleisio yn y cyfarfod: Swyddogion Cenedlaethol, tri swyddog o bob Rhanbarth, dau swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, dau gynrychiolydd o bob cangen a chlwb a Swyddogion Cenedlaethol am ddwy flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif y cynrychiolwyr yn ffurfio cworwm.

Amcanion a Gweithgareddau

Prif amcan y Mudiad yw hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru a ystyrir trwy gyfraith yn elusennol ar hyn o bryd neu ar unrhyw adeg yn y dyfodol, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr Iaith Gymraeg. Bydd y Mudiad yn fudiad gwladgarol, yn amhleidiol yn boliticaidd ac yn anenwadol yn grefyddol.

Er mwyn gweithredu'r amcan uchod byddwn yn ceisio cyflawni'r isod:

1. Cynnal 3,000 o weithgareddau ar lefel leol yn rheolaidd gan geisio denu aelodau newydd ac agor Canghennau a Chlybiau Gwawr newydd lle bo'r angen.
2. Cynnal pwyllgorau a gweithgareddau Rhanbarthol yn rheolaidd er mwyn sicrhau cysylltiad rhwng lefel leol a chenedlaethol.
3. Cyflogi 5 Swyddog Datblygu, un yn y Gogledd-orllewin a Maldwyn Powys, un yng Nghaerfyrddin, un yn y De-ddwyrain a Gorllewin Morgannwg, un yn y Gogledd-ddwyrain, ac un ym Mhenfro a Cheredigion, er mwyn:
 - Hybu gweithgaredd y Mudiad
 - Cynnal a chynorthwyo'r aelodaeth bresennol
 - Denu aelodau newydd
 - Sefydlu Clybiau Gwawr a Changhennau newydd
 - Trefnu gweithgareddau a chael nwyddau newydd i greu incwm i'r Mudiad
4. Gweithredu Cyfansoddiad y Mudiad ac yn sgil hynny:
 - Cynnal o leiaf 4 cyfarfod o Bwyllgor Llywio'r Mudiad
 - Cynnal 2 gyfarfod o'r Pwyllgor RhyngRhanbarthol
 - Cynnal Cyfarfod Blynyddol ym mis Mai
 - Parhau gyda'r 3 Is-bwyllgor cenedlaethol, i gwrrd o leiaf 2 waith y flwyddyn a chynnal pwyllgorau ar y cyd yn ol y galw
5. Marchnata a hyrwyddo'r Ganolfan Genedlaethol
6. Cynnal Penwythnos Preswyl cenedlaethol.
7. Trefnu rhaglen Penwythnos Preswyl y flwyddyn i ddod.
8. Cynnal Cystadleuaeth Radi Thomas – tair eitem o grefft, a chystadleuaeth trefnu blodau yn ystod Sioe Amaethyddol Llanelwedd.
9. Cynnal Chwaraeon Cenedlaethol a chystadleuaeth adloniant
10. Cyhoeddi a dosbarthu 4 rhifyn o gylchgrawn Y Wawr.
11. Cyhoeddi Dyddiadur blynyddol ac argraffu cardiau Nadolig yn flynyddol.
12. Trefnu stondinau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd; Sioe Amaethyddol Llanelwedd, Ffair Aef a'r Eisteddfod Genedlaethol.
13. Cynnal Cwis Hwyl Genedlaethol.
14. Cynnal Cwrs Crefft Undydd yn y De a'r Gogledd.
15. Cynnal Cinio'r Llywydd yn y De a'r Gogledd.

Yn ystod y flwyddyn a aeth heibio llwyddwyd i gynnal y mwyafrif o'r digwyddiadau uchod.

Prif ffynonellau ariannu

Y prif ffynonellau yw'r tâl aelodaeth a dderbynnir oddi wrth yr aelodau ynghyd â grant blynyddol sylweddol oddi wrth Llywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn llwyddiannus yn ymgeisio am grantiau llai i dalu am bethau fel offer, cyfrifiaduron a hyfforddiant.

Polisi cronfeydd

Polisi'r elusen yw cynnal cronfeydd anghyfyngedig fel ag y maent, neu, tua'r un lefel ag sydd wedi cronni yn hanesyddol. Polisi'r elusen yw cydraddoli'r adnoddau sydd wedi dod i mewn gyda'r adnoddau sydd wedi eu cynllunio i'w gwario bob blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2022

Rheolaeth Risg

Mae'r ymddiriedolwyr wedi archwilio prif elfennau risg parthed strategaeth busnes a gweithrediadau sy'n wynebu'r elusen. Maent yn cadarnhau bod systemau wedi eu sefydlu i alluogi cyhoeddi adroddiadau rheolaidd fel y gall y camau angenrheidiol gael eu cymryd i leihau'r risgiau.

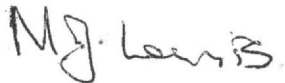
Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr parthed datganiadau ariannol

Y mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr, o dan Ddeddf Elusen 1993, baratoi adroddiad ariannol am bob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg gywir a theg o weithgareddau ariannol yr elusen yn ystod y flwyddyn a chofnod o'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn. Wrth baratoi adroddiad ariannol, yn rhoi golwg gywir a theg, dylai'r ymddiriedolwyr ddilyn yr arfer gorau a:

- a) Dewis polisiau cyfrifyddol addas a chyson a'u cymhwyso'n gyson.
- b) Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrion rhesymol a doeth.
- c) Datgan a ddilynwyd safonau cyfrif perthnasol a datganiadau a gymeradwyir yn ymarferol gan eithrio unrhyw wriadau a ddatguddir ac a esbonir yn y datganiadau ariannol.
- ch) Paratoi adroddiad ariannol ar sail yr hyn sy'n mynd ymlaen, oni bai eu bod yn amherthnasol i ragdybio na fydd yr elusen yn parhau yn weithredol.

Cymeradwyaeth

Cymeradwywyd yr adroddiad hwn gan yr ymddiriedolwyr ar 24 Mawrth 2023 ac arwyddwyd ar eu rhan.

J Lewis
Ymddiriedolwr

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad yr Arholwr Annibynnol at Ymddiriedolwyr Merched y Wawr am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2022

Yr wyf yn adrodd ar gyfrifon yr elusen am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2022 sydd wedi eu gosod ar dudalennau 6 i 11.

Cyfrifoldebau priodol yr ymddiriedolwyr a'r arholwr

Mae ymddiriedolwyr yr elusen yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon. Mae ymddiriedolwyr yr elusen o'r farn nad oes angen archwiliad o'r cyfrifon eleni o dan adran 144(2) o Ddeddf Elusennau 2011 (Deddf 2011) ac mai arolwg annibynnol sydd ei angen.

Fy nghyfrifoldeb i yw:

- gwneud arolwg o'r cyfrifon o dan adran 145 o Ddeddf 2011;
- i ddilyn y cyfarwyddiadau sydd wedi'u cynnwys yn y Cyfeiriadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau (o dan adran 145(5)(b) o Ddeddf 2011; ac
- i ddatgan os oes unrhyw faterion penodol wedi dod i'm sylw.

Sail adroddiad annibynnol yr arholwr

Cynhaliwyd yr arolwg yn ol y Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau. Mae'r arolwg yn cynnwys adolygiad o'r cofnodion cyfrifo a gedwir gan yr elusen a chymharfaeth o'r cyfrifon a gyflwynir gyda'r cofnodion hynny. Y mae hefyd yn cynnwys ystyriaeth o unrhyw eitemau anarferol neu ddatguddiadau yn y cyfrifon, a cheisio esboniadau oddi wrth yr ymddiriedolwyr ynglyn â materion felly. Nid yw'r gwaith a ymgwymerwyd gennym yn darparu'r holl dystiolaeth a fyddai'n angenrheidiol mewn archwiliad, ac felly nid wyf yn datgan barn p'un a'i yw'r cyfrifon yn cyflwyno golwg "gwir a theg" ac fe gyfyngir yr adroddiad i'r materion a osodir yn y datganiad isod.

Datganiad yr arolygwr annibynnol

Nid oes unrhyw fater wedi dod i'm sylw, yn gysylltiedig â'm arolwg:

- 1) sydd yn rhoi achos rhesymol i mi gredu, mewn unrhyw ystyriaeth faterol, nad yw'r gofynion canlynol wedi eu bodloni:
 - i gadw cofnodion cyfrifo yn unol ag adran 130 o Ddeddf 2011; ac
 - i baratoi cyfrifon yn unol â'r cofnodion cyfrifo ac yn cwrdd a gofynion cyfrifo Deddf 2011; neu
- 2) y dylid, yn fy marn i, eu dwyn i sylw er mwyn caniatáu dealltwriaeth cywir o'r cyfrifon.

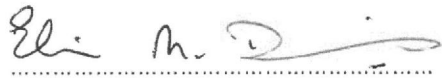
Ian R. Williams, B.Sc. Econ, FCA, FCCA,
Pritchard a'i Gwmni.,
Ffynnonddofn,
74 Heol Fawr,
Abergwaun,
Sir Benfro, SA65 9AU

24 Mawrth 2023

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Mantolen
ar 31 Awst 2022

	Nodiadau	2022 £	2021 £
Asedau Sefydlog:			
Asedau gweladwy	7	275,151	274,544
Asedau Cyfredol:			
Stoc nwyddau		9,092	21,707
Dyledwyr		-	-
Arian yn y banc ac mewn llaw		<u>679,192</u>	<u>648,478</u>
		688,284	670,185
Rhwymedigaethau:			
Credydwyr: Symiau yn daladwy mewn blwyddyn		61,550	47,873
Asedau neu rhwymedigaethau net		<u>626,734</u>	<u>622,312</u>
Asedau Net		<u>901,885</u>	<u>896,856</u>
<u>Cronfeydd yr elusen</u>			
Cronfeydd rhydd d/y		609,433	625,723
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn	8	(18,708)	(16,290)
		590,725	609,433
Cronfeydd cyfyng d/y		287,423	183,146
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn		23,737	104,277
		311,160	287,423
		<u>901,885</u>	<u>896,856</u>

Derbyniwyd gan yr ymddiriedolwyr ar 24 Mawrth 2023 ac arwyddwyd ar eu rhan gan

E Davies
 Trysorydd Cenedlaethol

Mae'r nodiadau ar dudalennau 8-11 yn rhan o'r adroddiadau ariannol hyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiad o weithgareddau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2022

	Nodiadau	Cronfeydd Rhydd		Cronfeydd Cyfyng		2022	2021
		£	£	£	£	£	£
Incwm a gwaddolion o:							
Rhoddion a chymynroddion							
Tal aelodaeth		59,500	-	-	-	59,500	62,847
Cymorth rhodd		-	-	-	-	0	326
Grant - Llywodraeth Cymru		-	-	110,000	-	110,000	157,000
Grant - Cronfa Adferiad Diwylliant		-	-	-	-	0	10,000
Grant - Canolfan Gymraeg Genedlaethol		-	-	-	-	0	3,000
Grant - Pawb a'i Le		-	-	12,500	-	12,500	35,662
Grant - Sefydliad Teulu Ashley		-	-	-	-	0	6,600
Grant - Cronfa i fusnesau dan gyfyngiadau symud		-	-	-	-	0	11,000
Grant - Y Canolfan CAVO		1,470	-	-	-	1,470	-
Grant - Y Cyngor Llyfrau		-	-	8,900	-	8,900	8,000
Gweithgareddau elusennol							
Cyfraniadau'r aelodau		7,724	-	-	-	7,724	9,384
Hysbysebion		1,020	-	-	-	1,020	1,530
Gwerthiant		-	-	682	-	682	259
Rhoddion		673	-	670	-	1,343	1,011
Gweithgareddau codi arian	3	15,137	-	-	-	15,137	5,047
Buddsoddiadau							
Llôg banc	4	807	-	65	-	872	29
Eraill							
Cymdeithias Gwenllian		3,312	-	-	-	3,312	-
Rhent a gosod y ganolfan		7,196	-	-	-	7,196	1,966
Amrywiol		1,134	-	-	-	1,134	488
			<u>97,973</u>		<u>132,817</u>	<u>230,790</u>	<u>314,149</u>
Gwariant ar:							
Codi arian							
Cyflogau, yswiriant gwladol a phensiwn		105,521	-	70,347	-	175,868	171,990
Costau swyddfa	5	13,977	-	9,318	-	23,295	18,655
		<u>119,498</u>	-	<u>79,665</u>	-	<u>199,163</u>	<u>190,645</u>
Elusennol							
Costau gweithgareddau	6	25,499	-	2,240	-	27,739	8,355
Argraffu a dylunio		-	-	17,896	-	17,896	16,054
Gohebwy'r a golygyddion		-	-	3,610	-	3,610	4,576
Costau amrywiol am Y Wawr		-	-	1,455	-	1,455	3,090
		<u>25,499</u>	-	<u>25,201</u>	-	<u>50,700</u>	<u>32,075</u>
Eraill							
Newid mewn asedau cyfredol y rhanbarthau		(38,998)	-	-	-	(38,998)	(10,742)
Grant Sefydliad Teulu Ashley		-	-	1,016	-	1,016	-
Sefydlu cangen/clwb		50	-	-	-	50	-
Hysbysebu		100	-	-	-	100	-
Tanysgrifiadau		87	-	-	-	87	35
Costau pwyllgorau		193	-	-	-	193	182
Yswiriant: canghennau, clybiau ag indemneiddio		3,400	-	-	-	3,400	3,400
Costau cyfreithiol a phroffesiynol		4,368	-	-	-	4,368	3,600
Costau'r banc		71	-	-	-	71	-
Costau amrywiol		972	-	-	-	972	-
Pwyllgor gŵyl a hamdden, iaith a gofal		258	-	-	-	258	1,814
Dibrisio		1,183	-	3,198	-	4,381	5,153
		<u>(28,316)</u>	-	<u>4,214</u>	-	<u>(24,102)</u>	<u>3,442</u>
Cyfanswm		<u>116,681</u>	-	<u>109,080</u>	-	<u>225,761</u>	<u>226,162</u>
Incwm / (Gwariant) net		<u>(18,708)</u>	-	<u>23,737</u>	-	<u>5,029</u>	<u>87,987</u>
Cronfeydd agoriadol		625,723	-	183,146	-	896,856	808,869
Cronfeydd ar 31 Awst 2022		<u><u>607,015</u></u>	-	<u><u>206,883</u></u>	-	<u><u>901,885</u></u>	<u><u>896,856</u></u>

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2022

1. Polisiâu Cyfrifyddol

Sail Paratoi

Paratowyd y cyfrifon yn unol a Chyfrifo ac Adrodd gan Elusennau: Datganiad Arfer Argymhelliedig sy'n berthnasol i elusennau yn paratoi eu cyfrifon yn unol a Safon Adrodd Cyllidol perthnasol yn y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) (gweithredol 1 Ionawr 2015), gyda FRS102 a gyda gofynion y Ddeddf Elusennol 2011.

Adnoddau Dderbyniwyd

Caiff pob incwm ei gyfrifo ar sail y gellir ei dderbyn.

Caiff grant a dderbynnir ei gyfrifo pan fo'r Elusen yn derbyn yr hawl i'w ddefnyddio heb amodau.

Cyfrifo Cronfeydd

Y mae cronfeydd cyffredinol ar gael i'w defnyddio yn ôl ewyllys yr ymddiriedolwyr wrth hyrwyddo amcanion yr Elusen.

Y mae defnydd cronfeydd cyfyngedig yn ddarostyngedig i amodau cyfyngu penodol a osodwyd gan sefydlwyr neu bwrpas yr apêl. Mae pwrpas a defnydd y cronfeydd cyfyngedig wedi eu gosod allan yn y nodiadau i'r adroddiadau ariannol.

Caiff pob incwm a gwariant eu dangos yn yr Adroddiad Gweithgaredd Ariannol.

Adnoddau a wariwyd

Cydnabuwyd costau a threuliau yn y cyfnod pan fydd dyletswydd cyfreithlon yn clymu'r elusen i'r gwariant. Mae pob gwariant ar sail deillio ac wedi ei dosbarthu dan penawdau sydd yn gyfanswm o phob cost perthnasol i'r dosbarth.

Mae costau drosben a chynnal wedi eu rhannu'n gyntaf rhwng gweithgareddau elusennol a llywodraethu.

Mae costau drosben a chynnal sydd yn weithgareddau elusennol wedi eu dosbarthu rhwng y gwahanol elfen gweithgaredd ar sail amcangyfrif o amser a wariwyd gan y staff ar bob elfen. Fe'u dadansoddir yn nodyn 2 ar dudalen 9.

Asedau Cyffwrddadwy Sefydlog

Gosodwyd yr Asedau cyffwrddadwy sefydlog ar bris pryniant yn cynnwys unrhyw gost anrnod y pryniant.

Dibriswyd yr offer a'r ddodrefn ar raddfa llinell syth dros gyfnod yr oes gwethredol a ystyrir i fod yn 5 mlynedd. Ni ddibrisir Cadwyn y Llywydd gan i'r Ymddiriedolwyr ystyried bod ei gwerth yn fwy na'r pris cychwynnol.

Mae gan yr Ymddiriedolwyr safon uchel iawn o gynhaliath i adeilad y Ganolfan ac wedi penderfynnu peidio ei dibrisio.

Treth Ar Werth

Mae Treth ar Werth wedi ei gynnwys yn y costau perthnasol yn yr Adroddiad o Weithgaredd Ariannol, gan nad yw'n bosibl i'r elusen ei hadennill.

Stoc

Caiff stoc ei brisio gan yr ymddiriedolwyr ar raddfa isaf cost a gwerth net.

Costau Pensiwn

Y mae'r Elusen yn gweithredu cynllun pensiwn cyfraniadau wedi eu diffinio ac y mae tal pensiwn yn cynrychioli'r symiau sydd yn daladwy gan yr Elusen i'r gronfa mewn blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2022

2. Dosbarthu costau a chostau drosben

Dangoswyd costau cynnal yn y tabl isod a maent wedi eu rhannu rhwng cynhyrchu incwm gwirfoddol, codi cronfa masnachol, llywodraethu a gweithgareddau elusennol.

	Cynhyrchu incwm gwirfoddol £	Llywod- raethu £	Grantiau £	Cymdeithasol ac addysg £	Cyfanswm £
Costau staff	43,967	8,793	70,347	52,760	175,868
Costau swyddfa	5,824	1,165	9,318	6,989	23,295
Costau gweithgareddau	6,650	1,330	10,639	7,979	26,598
	56,441	11,288	90,304	67,728	225,761
Canran	25%	5%	40%	30%	100%
Cronfa gyfyng	29,170	5,834	46,672	35,004	116,681
Cronfa rydd	27,270	5,454	43,632	32,724	109,080
	56,440	11,288	90,304	67,728	225,761

3. Gweithgareddau codi arian

	2022		2021	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Gwerthiant Nwyddau	1,718	-	1,070	-
Cardiau Nadolig	4,827	-	2,212	-
Dyddiaduron	823	-	509	-
Cinio'r Llywydd yn y Gogledd	-	-	-	-
Cinio'r Llywydd yn y De	-	-	-	-
Penwythnos Preswyl	-	-	-	-
Cwrs Crefft y Gogledd	-	-	-	-
Cwrs Crefft y De	-	-	-	-
Cwis Cenedlaethol	240	-	-	-
Gŵyl Haf	-	-	-	-
Eisteddfod Genedlaethol	3,716	-	-	-
Eisteddfod y Urdd	2,742	-	-	-
Llyfr CC a CC	1,068	-	1,256	-
Sioe Llanelwedd	3	-	-	-
	15,137	-	5,047	-

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2022

4. Llôg Banc

	2022		2021	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Cyfrif Cadw	24	-	6	-
Cyfrif Elusen y ganolfan	8	-	0	-
Cyfrif Elusen	8	-	0	-
Cyfrif Mair Penri	4	-	-	-
Cyfrif Howell Vaughan	-	53	-	2
Cyfrif Santander	-	12	-	3
Cyfrif Cymdeithas adeiladu Abertawe	691	-	-	-
Cyfrif Barclays	4	-	4	-
Cyfrif Barclays	14	-	14	-
Cyfrif Natwest	10	-	-	-
Cyfrif Natwest	44	-	-	-
	807	65	24	5

5. Costau Swyddfa

	2022		2021	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Ffôn a stampiau	3,497	2,331	2,893	1,927
Yswiriant	2,344	1,562	2,386	1,591
Deunydd swyddfeydd	691	460	377	251
Llogi offer	142	94	1,220	813
Goleuo, gwresogi a glanhau	3,991	2,660	2,256	1,504
Llunïaeth	-	-	-	17
Trwsio ag adnewyddu	1,289	859	312	208
Y we, cyfrifiaduron, rhent a chyflogi arbenigwr	2,026	1,350	1,725	1,150
	13,980	9,316	11,169	7,461

6. Costau Gweithgareddau

	2022		2021	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Ad-Daliadau	12,779	-	5,685	-
Cwis hwyl	175	-	315	-
Digwyddiadau rhithiol	1,155	-	-	-
Eisteddfod Genedlaethol	7,493	-	-	-
Eisteddfod y Urdd	3,676	-	-	-
Ffair Aeaf	221	-	108	-
Cyfarfod blynyddol a gŵyl haf	-	2,147	-	1,186
Raffl	-	-	878	-
Sioe Llanelwedd	-	93	-	183
	25,499	2,240	6,986	1,369

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2022

7. Asedau Sefydlog

	Offer Swyddfa a Phrosiect	Cadwyn y Llywydd	Eiddo	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cost				
Ar 1af Medi 2021	75,608	128	245,209	288,152
Ychwanegwyd yn y flwyddyn	4,988	-	-	4,988.00
Ar 31ain Awst 2022	80,596	128	245,209	293,140
Dibrisio				
Ar 1af Medi 2021	46,401	-	-	46,401
Tal am y flwyddyn	4,381	-	-	4,381
Ar 31ain Awst 2022	50,782	-	-	50,782
Gwerth llyfr net				
Ar 31ain Awst 2022	29,814	128	245,209	275,151
Ar 1af Medi 2021	29,207	128	245,209	274,544

8. Cronfeydd

	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	Cyfanswm
	£	£	£
Cronfeydd agoriadol	625,723	183,146	808,869
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	(18,708)	23,737	5,029
Cronfeydd ar 31ain Awst 2022	607,015	206,883	813,898

9. Dadansoddiad O Asedau Rhwng Cronfeydd

	Asedau Sefydlog	Asedau Cyfredol	Cyfanswm
	£	£	£
Cronfeydd rhydd	275,151	419,851	695,002
Cronfeydd cyfyng	-	206,883	206,883
	275,151	626,734	901,885

10. Ffioedd y cyfrifwyr

Yr oedd ffi y cyfrifwyr o £4,368 (2021: £3,600), yn cynnwys yr adroddiad annibynnol, gwaith cyfrif a chostau cyflogau.

11. Cyflogau

	2022	2021
Nifer cyfartalog y gweithwyr	11	12

Neb yn derbyn dros £60,000 yn ystod y flwyddyn.

MERCHED Y WAWR

England & Wales - Charity number 506789

Accounts

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789

Adroddiad a Chyfrifon

31 Awst 2021

Pritchard & Co
Ffynnonddofn
74 Heol Fawr
Abergwaun
Sir Benfro
SA65 9AU

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Cynnwys
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2021

	Tudalen
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	2 - 4
Adroddiad yr Arholwr Annibynnol	5
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	6
Mantolen	7
Nodiadau i'r Dataganidau Ariannol	8 - 11

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2021

Cyflwyno'r ymddiriedolwyr eu hadroddiad blynyddol ac adroddiadau ariannol am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2021. Mae'r adroddiadau ariannol wedi eu paratoi yn unol â pholisïau cyfrifyddol ac yn cydymffurfio gyda dogfennau ymddiriedolaeth yr elusen a'r gyfraith berthnasol.

Strwythur, trefn lywodraethol a rheolaeth

Mae'r Mudiad yn elusen gofrestredig ac fe'i rheolir gan y cyfansoddiad. Y Pwyllgor Llywio fydd yn gyfrifol am weithredu polisi cyffredinol y Mudiad ynghyd â rheoli gwaith y swyddfa a'r staff a fydd yn cyfarfod ddim llai na phedair gwaith y flwyddyn. Bydd hanner aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog i reoli ei weithrediadau ei hun. Bydd ganddo hefyd awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog ar gyfer Pwyllgorau Canghennau, Clybiau, Rhanbarthau, Is-bwyllgorau ac ar gyfer y Pwyllgorau Rhyngghanbarthol a Chyfarfodydd Cyffredinol. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i addasu'r Rheolau Sefydlog pan fo angen.

Aelodau'r Pwyllgor Llywio yw ymddiriedolwyr y Mudiad. Rhaid i aelodau'r Pwyllgor Llywio fod yn aelodau o'r Mudiad. Aelodau'r Pwyllgor Llywio a thymor eu swyddi yw:

Llywydd Anrhydeddus	Am oes
Llywydd	2 flynedd
Is-Lywydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Llywydd)
Ysgrifennydd	2 flynedd
Is-Ysgrifennydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Ysgrifennydd)
Trysorydd	3 flynedd gan barhau yn is-drysorydd am y flwyddyn yn ychwanegol
Is-Drysorydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd, daw hi yn Drysorydd)
Cynrychiolydd o bob un o'r is-bwyllgorau	
Cendlaethol	2 flynedd

Gwneir enwebiadau gan y canghennau, gyda chaniatâd yr hon a enwebir, yna anfonir yr enwebiadau at Ysgrifennydd y Pwyllgor Rhanbarth a bydd y Pwyllgor Rhanbarth yn dewis un enw yn unig i'w ddanfon i'r Cyfarwyddwr Cenedlaethol; a bydd hi'n paratoi'r papur pleidleisio gyda'r enwau a gyflwynwyd iddi gan y pwyllgorau Rhanbarth a fydd yn danfon copiâu i'r Canghennau. Yna pleidleisia'r gangen leol dros un enw yn unig a danfonir y papurau pleidleisio yn uniongyrchol at y Cyfarwyddwr Cenedlaethol i'w cyfrif.

Wrth fod yn is-swyddogion am ddwy flynedd bydd yr ymddiriedolwyr yn cael hyfforddiant yn y swydd cyn iddynt fod yn swyddogion. Yn ogystal â hyn, bydd yr ymddiriedolwyr yn derbyn diwrnod o hyfforddiant gan y Cyfarwyddwr Cenedlaethol ac yn derbyn copi o lyfrun i ymddiriedolwyr a gyhoeddir gan WCVA.

Caiff yr Is-bwyllgorau Cenedlaethol eu ffurfio gan y Pwyllgor Llywio fel bo'r angen. Ar hyn o bryd mae'r is-bwyllgorau canlynol yn bodoli:- Cyllid, Iaith a Gofal, Gwyl a Hamdden ac Y Wawr. Bydd pob Is-bwyllgor yn cyflwyno adroddiad o'r gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Pwyllgor Rhyngghanbarthol yn gyfrifol am drafod materion Rhanbarthol a'u dwyn i sylw'r Pwyllgor Llywio. Bydd hefyd yn trafod materion ar gais y Pwyllgor Llywio. Aelodau'r Pwyllgor fydd: Y Swyddogion Cenedlaethol, 3 swyddog o bob Rhanbarth, 2 swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, Swyddogion Cenedlaethol am 2 flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd, dau gynrychiolydd o Fforwm y Clybiau Gwawr. Bydd chwarter cyfanrif aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf 2 waith y flwyddyn.

Bydd y gangen neu glwb lleol yn rhydd i drefnu eu gweithgareddau eu hunain, i ethol swyddogion o aelodau eu pwyllgorau, i lunio rhaglen yn ol dymuniadau a diddordebau'r aelodau os ydynt yn gytun ag amcanion y Mudiad. Cynrychiolir pob cangen a chlwb gan dri aelod o'r pwyllgor Rhanbarth a danfonir ganddynt ddau aelod i'w cynrychioli yn y Cyfarfod Blynyddol gyda'r hawl i bleidleisio yno ar ran y gangen neu'r clwb. Nid oes hawl diddymu cangen neu glwb heb yn gyntaf gysylltu â'r Swyddogion Rhanbarth. Bydd pob cangen a chlwb lleol yn anfon adroddiad blynyddol o'u gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhanbarth a'r Pwyllgor Llywio.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2021

Bydd y Cyfarfod Blynyddol yn gyfrifol am lunio polisiau a derbyn cynigion oddi wrth y Pwyllgor Llywio a'r Pwyllgor Rhanbarthol. Bydd yn derbyn cyfrifon a mantolen flynyddol y Mudiad. Rhestrir y materion a ddaw ger bron y cyfarfod hwn yn Rheolau'r Mudiad. Gall unrhyw aelod o'r Mudiad fynychu'r cyfarfod. Caiff y cynrychiolwyr canlynol bleidleisio yn y cyfarfod: Swyddogion Cenedlaethol, tri swyddog o bob Rhanbarth, dau swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, dau gynrychiolydd o bob cangen a chlwb a Swyddogion Cenedlaethol am ddwy flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif y cynrychiolwyr yn ffurfio cworwm.

Amcanion a Gweithgareddau

Prif amcan y Mudiad yw hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru a ystyrir trwy gyfraith yn elusennol ar hyn o bryd neu ar unrhyw adeg yn y dyfodol, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr Iaith Gymraeg. Bydd y Mudiad yn fudiad gwladgarol, yn amhleidiol yn boliticaidd ac yn anenwadol yn grefyddol.

Er mwyn gweithredu'r amcan uchod byddwn yn ceisio cyflawni'r isod:

1. Cynnal 3,000 o weithgareddau ar lefel leol yn rheolaidd gan geisio denu aelodau newydd ac agor Canghennau a Chlybiau Gwawr newydd lle bo'r angen.
2. Cynnal pwyllgorau a gweithgareddau Rhanbarthol yn rheolaidd er mwyn sicrhau cysylltiad rhwng lefel leol a chenedlaethol.
3. Cyflogi 5 Swyddog Datblygu, un yn y Gogledd-orllewin a Maldwyn Powys, un yng Nghaerfyrddin, un yn y De-ddwyrain a Gorllewin Morgannwg, un yn y Gogledd-ddwyrain, ac un ym Mhenfro a Cheredigion, er mwyn:
 - Hybu gweithgaredd y Mudiad
 - Cynnal a chynorthwyo'r aelodaeth bresennol
 - Denu aelodau newydd
 - Sefydlu Clybiau Gwawr a Changhennau newydd
 - Trefnu gweithgareddau a chael nwyddau newydd i greu incwm i'r Mudiad
4. Gweithredu Cyfansoddiad y Mudiad ac yn sgil hynny:
 - Cynnal o leiaf 4 cyfarfod o Bwyllgor Llywio'r Mudiad
 - Cynnal 2 gyfarfod o'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol
 - Cynnal Cyfarfod Blynyddol ym mis Mai
 - Parhau gyda'r 3 Is-bwyllgor cenedlaethol, i gwrdd o leiaf 2 waith y flwyddyn a chynnal pwyllgorau ar y cyd yn ol y galw
5. Marchnata a hyrwyddo'r Ganolfan Genedlaethol
6. Cynnal Penwythnos Preswyl cenedlaethol.
7. Trefnu rhaglen Penwythnos Preswyl y flwyddyn i ddod.
8. Cynnal Cystadleuaeth Radi Thomas – tair eitem o grefft, a chystadleuaeth trefnu blodau yn ystod Sioe Amaethyddol Llanelwedd.
9. Cynnal Chwaraeon Cenedlaethol a chystadleuaeth adloniant – Tlws Gwyneth Evans, a chyflwyno ar y cyd.
10. Cyhoeddi a dosbarthu 4 rhifyn o gylchgrawn Y Wawr.
11. Cyhoeddi Dyddiadur blynyddol ac argraffu cardiau Nadolig yn flynyddol.
12. Trefnu stondinau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd; Sioe Amaethyddol Llanelwedd a'r Eisteddfod Genedlaethol.
13. Cynnal Cwis Hwyl Genedlaethol.
14. Cynnal Cwrs Crefft Undydd yn y De a'r Gogledd.
15. Cynnal Cinio'r Llywydd yn y De a'r Gogledd.

Yn ystod y flwyddyn a aeth heibio llwyddwyd i gynnal y digwyddiadau uchod.

Prif ffynonellau ariannu

Y prif ffynonellau yw'r tâl aelodaeth a dderbynnir oddi wrth yr aelodau ynghyd â grant blynyddol sylweddol oddi wrth Llywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn llwyddiannus yn ymgeisio am grantiau llai i dalu am bethau fel offer, cyfrifiaduron a hyfforddiant.

Polisi cronfeydd

Polisi'r elusen yw cynnal cronfeydd anghyfyngedig fel ag y maent, neu, tua'r un lefel ag sydd wedi cronni yn hanesyddol. Polisi'r elusen yw cydraddoli'r adnoddau sydd wedi dod i mewn gyda'r adnoddau sydd wedi eu cynllunio i'w gwario bob blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2021

Rheolaeth Risg

Mae'r ymddiriedolwyr wedi archwilio prif elfennau risg parthed strategaeth busnes a gweithrediadau sy'n wynebu'r elusen. Maent yn cadarnhau bod systemau wedi eu sefydlu i alluogi cyhoeddi adroddiadau rheolaidd fel y gall y camau angenrheidiol gael eu cymryd i leihau'r risgiau.

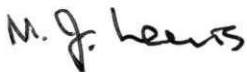
Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr parthed datganiadau ariannol

Y mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr, o dan Ddeddf Elusen 1993, baratoi adroddiad ariannol am bob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg gywir a theg o weithgareddau ariannol yr elusen yn ystod y flwyddyn a chofnod o'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn. Wrth baratoi adroddiad ariannol, yn rhoi golwg gwir a theg, dylai'r ymddiriedolwyr ddilyn yr arfer gorau a:

- a) Dewis polisiau cyfrifyddol addas a chyson a'u cymhwyso'n gyson.
- b) Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrion rhesymol a doeth.
- c) Datgan a ddilynwyd safonau cyfrif perthnasol a datganiadau a gymeradwyir yn ymarferol gan eithrio unrhyw wyriadau a ddatguddir ac a esbonir yn y datganiadau ariannol.
- ch) Paratoi adroddiad ariannol ar sail yr hyn sy'n mynd ymlaen, oni bai eu bod yn amherthnasol i ragdybio na fydd yr elusen yn parhau yn weithredol.

Cymeradwyaeth

Cymeradwywyd yr adroddiad hwn gan yr ymddiriedolwyr ar 25 Mawrth 2022 ac arwyddwyd ar eu rhan.

J Lewis
Ymddiriedolwr

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad yr Arholwr Annibynnol at Ymddiriedolwyr Merched y Wawr am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2021

Yr wyf yn adrodd ar gyfrifon yr elusen am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2021 sydd wedi eu gosod ar dudalennau 6 i 11.

Cyfrifoldebau priodol yr ymddiriedolwyr a'r arholwr

Mae ymddiriedolwyr yr elusen yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon. Mae ymddiriedolwyr yr elusen o'r farn nad oes angen archwiliad o'r cyfrifon eleni o dan adran 144(2) o Ddeddf Elusennau 2011 (Deddf 2011) ac mai arolwg annibynnol sydd ei angen.

Fy nghyfrifoldeb i yw:

- gwneud arolwg o'r cyfrifon o dan adran 145 o Ddeddf 2011;
- i ddilyn y cyfarwyddiadau sydd wedi'u cynnwys yn y Cyfeiriadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau (o dan adran 145(5)(b) o Ddeddf 2011; ac
- i ddatgan os oes unrhyw faterion penodol wedi dod i'm sylw.

Sail adroddiad annibynnol yr arholwr

Cynhaliwyd yr arolwg yn ol y Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau. Mae'r arolwg yn cynnwys adolygiad o'r cofnodion cyfrifo a gedwir gan yr elusen a chymhariaeth o'r cyfrifon a gyflwynir gyda'r cofnodion hynny. Y mae hefyd yn cynnwys ystyriaeth o unrhyw eitemau anarferol neu ddatguddiadau yn y cyfrifon, a cheisio esboniadau oddi wrth yr ymddiriedolwyr ynglyn â materion felly. Nid yw'r gwaith a ymgwymerwyd gennym yn darparu'r holl dystiolaeth a fyddai'n angenrheidiol mewn archwiliad, ac felly nid wyf yn datgan barn p'un a'i yw'r cyfrifon yn cyflwyno golwg "gwir a theg" ac fe gyfyngir yr adroddiad i'r materion a osodir yn y datganiad isod.

Datganiad yr arolygwr annibynnol

Nid oes unrhyw fater wedi dod i'm sylw, yn gysylltiedig â'm arolwg:

- 1) sydd yn rhoi achos rhesymol i mi gredu, mewn unrhyw ystyriaeth faterol, nad yw'r gofynion canlynol wedi eu bodloni:
 - i gadw cofnodion cyfrifo yn unol ag adran 130 o Ddeddf 2011; ac
 - i baratoi cyfrifon yn unol â'r cofnodion cyfrifo ac yn cwrdd a gofynion cyfrifo Deddf 2011; neu
- 2) y dylid, yn fy marn i, eu dwyn i sylw er mwyn caniatáu dealltwriaeth cywir o'r cyfrifon.

Ian R. Williams, B.Sc. Econ, FCA, FCCA,
Pritchard a'i Gwmni.,
Ffynnonddofn,
74 Heol Fawr,
Abergwaun,
Sir Benfro, SA65 9AU

25 Mawrth 2022

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Mantolen
ar 31 Awst 2021

	Nodiadau	2021 £	2020 £
Asedau Sefydlog:			
Asedau gweladwy	7	274,544	248,746
Asedau Cyfredol:			
Stoc nwyddau a pherlau'r wawr		21,707	21,954
Dyledwyr		-	11,000
Arian yn y banc ac mewn llaw		648,478	572,169
		<u>670,185</u>	<u>605,123</u>
Rhwymedigaethau:			
Credydwyr: Symiau yn daladwy mewn blwyddyn		47,873	45,000
Asedau neu rhwymdigaethau net		<u>622,312</u>	<u>560,123</u>
Asedau Net		<u>896,856</u>	<u>808,869</u>
<u>Cronfeydd yr elusen</u>			
Cronfeydd rhydd d/y		625,723	600,950
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn	8	(16,290)	24,773
		609,433	625,723
Cronfeydd cyfyng d/y		183,146	168,733
Cynnydd / (Lleihad) am y flwyddyn		104,277	14,413
		287,423	183,146
		<u>896,856</u>	<u>808,869</u>

Derbyniwyd gan yr ymddiriedolwyr ar 25 Mawrth 2022 ac arwyddwyd ar eu rhan gan

 N Rees
 Trysorydd Cenedlaethol

Mae'r nodiadau ar dulalennau 8-11 yn rhan o'r adroddiadau ariannol hyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2021

1. Polisiâu Cyfrifyddol

Sail Paratoi

Paratowyd y cyfrifon yn unol a Chyfrifo ac Adrodd gan Elusennau: Datganiad Arfer Argymhelliedig sy'n berthnasol i elusennau yn paratoi eu cyfrifon yn unol a Safon Adrodd Cyllidol perthnasol yn y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) (gweithredol 1 Ionawr 2015), gyda FRS102 a gyda gofynion y Ddeddf Elusennol 2011.

Adnoddau Dderbyniwyd

Caiff pob incwm ei gyfrifo ar sail y gellir ei dderbyn.

Caiff grant a dderbynnir ei gyfrifo pan fo'r Elusen yn derbyn yr hawl i'w ddefnyddio heb amodau.

Cyfrifo Cronfeydd

Y mae cronfeydd cyffredinol ar gael i'w defnyddio yn ol ewyllys yr ymddiriedolwyr wrth hyrwyddo amcanion yr Elusen.

Y mae defnydd cronfeydd cyfyngedig yn ddarostyngedig i amodau cyfyngu penodol a osodwyd gan sefydlwyr neu bwrras yr apel. Mae bwrras a defnydd y cronfeydd cyfyngedig wedi eu gosod allan yn y nodiadau i'r adroddiadau ariannol.

Caiff pob incwm a gwariant eu dangos yn yr Adroddiad Gweithgaredd Ariannol.

Adnoddau a wariwyd

Cydnabuwyd costau a threuliau yn y cyfnod pan fydd dyletswydd cyfreithlon yn clymu'r elusen i'r gwariant. Mae pob gwariant ar sail deillio ac wedi ei dosbarthu dan penawdau sydd yn gyfanswm o phob cost perthnasol i'r dosbarth.

Mae costau drosben a chynnal wedi eu rhannu'n gyntaf rhwng gweithgareddau elusennol a llywodraethu.

Mae costau drosben a chynnal sydd yn weithgareddau elusennol wedi eu dosbarthu rhwng y gwahanol elfen gweithgaredd ar sail amcangyfrif o amser a wariwyd gan y staff ar bob elfen. Fe'u dadansoddir yn nodyn 2 ar dudalen 9.

Asedau Cyffarddadwy Sefydlog

Gosodwyd yr Asedau cyffyrddadwy sefydlog ar bris pryniant yn cynnwys unrhyw gost anorfod y pryniant.

Dibriswyd yr offer a'r ddodrefn ar raddfa llinell syth dros gyfnod yr oes gwethredol a ystyrir i fod yn 5 mlynedd. Ni ddibrisir Cadwyn y Llywydd gan i'r Ymddiriedolwyr ystyried bod ei gwerth yn fwy na'r pris cychwynnol.

Mae gan yr Ymddiriedolwyr safon uchel iawn o gynhaliadau i adeilad y Ganolfan ac wedi penderfynnu peidio ei dibrisio.

Treth Ar Werth

Mae Treth ar Werth wedi ei gynnwys yn y costau perthnasol yn yr Adroddiad o Weithgaredd Ariannol, gan nad yw'n bosibl i'r elusen ei hadennill.

Stoc

Caiff stoc ei brisio gan yr ymddiriedolwyr ar raddfa isaf cost a gwerth net.

Costau Pensiwn

Y mae'r Elusen yn gweithredu cynllun pensiwn cyfraniadau wedi eu diffinio ac y mae tal pensiwn yn cynrychioli'r symiau sydd yn daladwy gan yr Elusen i'r gronfa mewn blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2021

2. Dosbarthu costau a chostau drosben

Dangoswyd costau cynnal yn y tabl isod a maent wedi eu rhannu rhwng cynhyrchu incwm gwirfoddol, codi cronfa masnachol, llywodraethu a gweithgareddau elusenol.

	Cynhyrchu incwm gwirfoddol £	Llywod- raethu £	Grantiau £	Cymdeithasol ac addysg £	Cyfanswm £
Costau staff	42,998	8,600	68,796	51,597	171,990
Costau swyddfa	4,664	933	7,462	5,597	18,655
Costau gweithgareddau	8,879	1,776	14,207	10,655	35,517
	56,541	11,309	90,465	67,849	226,162
Canran	25%	5%	40%	30%	100%
Cronfa gyfyng	30,043	6,009	48,069	36,052	120,172
Cronfa rydd	26,498	5,300	42,396	31,797	105,990
	56,541	11,309	90,465	67,849	226,162

3. Gweithgareddau codi arian

	2021		2020	
	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £	Cronfeydd Rhydd £	Cronfeydd Cyfyng £
Gwerthiant Nwyddau	1,070	-	4,051	-
Cardiau Nadolig	2,212	-	3,816	-
Dyddiaduron	509	-	2,725	-
Cinio'r Llywydd yn y Gogledd	-	-	4,315	-
Cinio'r Llywydd yn y De	-	-	5,062	-
Penwythnos Preswyl	-	-	(3,929)	-
Cwrs Crefft y Gogledd	-	-	(327)	-
Cwrs Crefft y De	-	-	2,234	-
Cwis Cenedlaethol	-	-	260	-
Ffair Haf	-	-	-	-
Eisteddfod Genedlaethol	-	-	1,335	-
Eisteddfod y Urdd	-	-	-	-
Lyfr CCC	1,256	-	-	-
Sioe Llanelwedd	-	-	1,748	-
	5,047	-	21,290	-

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2021

4. Llôg Banc

	2021		2020	
	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng
	£	£	£	£
Cyfrif Cadw	6	-	37	-
Cyfrif Elusen y ganolfan	0	-	9	-
Cyfrif Elusen	0	-	9	-
Cyfrif Howell Vaughan	-	2	-	50
Cyfrif Santander	-	3	-	209
Cyfrif Cymdeithas adeiladu Abertawe	-	-	-	265
Cyfrif Barclays	4	-	24	-
Cyfrif Barclays	14	-	36	-
	24	5	115	524

5. Costau Swyddfa

	2021		2020	
	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng
	£	£	£	£
Ffôn a stampiau	2,893	1,927	2,463	1,640
Yswiriant	2,386	1,591	2,438	1,625
Deunydd swyddfeydd	377	251	632	421
Llogi offer	1,220	813	932	621
Goleuo, gwresogi a glanhau	2,256	1,504	2,828	1,885
Lluniaeth	25	17	41	27
Trwsio ag adnewyddu	312	208	402	268
Y we, cyfrifiaduron, rhent a chyflogi arbenigwr	1,725	1,150	2,279	1,520
	11,194	7,461	12,015	8,007

6. Costau Gweithgareddau

	2021		2020	
	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng
	£	£	£	£
Ad-Daliadau	5685	-	-	-
Cwis hwyl	315	-	-	-
Eisteddfod Genedlaethol	-	-	705	-
Eisteddfod y Urdd	-	-	1914	-
Ffair aeaf	108	-	470	-
Gŵyl haf	-	1186	-	359
Raffl	878	-	-	-
Sioe Llanelwedd	-	183	-	3177
	6986	1369	3089	3536

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2021

7. Asedau Sefydlog

	Offer Swyddfa a Phrosiect	Cadwyn y Llywydd	Eiddo	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cost				
Am 1af Medi 2020	44,657	128	245,209	288,152
Ychwanegwyd yn y flwyddyn	30,951	-	-	-
Am 31af Awst 2021	<u>75,608</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>288,152</u>
Dibrisio				
Am 1af Medi 2020	41,248	-	-	41,248
Tal am y flwyddyn	5,153	-	-	5,153
Am 31af Awst 2021	<u>46,401</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>46,401</u>
Gwerth llyfr net				
Am 31af Awst 2021	<u>29,207</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>274,544</u>
Am 1af Medi 2020	<u>3,409</u>	<u>128</u>	<u>245,209</u>	<u>248,746</u>

8. Cronfeydd

	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	Cyfanswm
	£	£	£
Cronfeydd agoriadol	625,723	183,146	808,869
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	(16,290)	104,277	87,987
Cronfeydd ar 31af Awst 2021	<u>609,433</u>	<u>287,423</u>	<u>896,856</u>

9. Dadansoddiad O Asedau Rhwng Cronfeydd

	Asedau Sefydlog	Asedau Cyfredol	Cyfanswm
	£	£	£
Cronfeydd rhydd	274,544	334,889	609,433
Cronfeydd cyfyng	-	287,423	287,423
	<u>274,544</u>	<u>622,312</u>	<u>896,856</u>

10. Ffioedd y cyfrifwyr

Yr oedd ffi y cyfrifwyr o £3,600 (2020: £4,368), yn cynnwys yr adroddiad annibynnol, gwaith cyfrif a chostau cyflogau.

11. Cyflogau

	2021	2020
Nifer cyfartalog y gweithwyr	12	12

Neb yn derbyn dros £60,000 yn ystod y flwyddyn.

MERCHED Y WAWR

England & Wales - Charity number 506789

Accounts

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789

Adroddiad a Chyfrifon

31 Awst 2020

Pritchard & Co
Ffynnonddofn
74 Heol Fawr
Abergwaun
Sir Benfro
SA65 9AU

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Cynnwys
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020

	Tudalen
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	2 - 4
Adroddiad yr Arholwr Annibynnol	5
Datganiad o Weithgareddau Ariannol	6
Mantolen	7
Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol	8 - 11

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020

Cyflwynna'r ymddiriedolwyr eu hadroddiad blynyddol ac adroddiadau ariannol am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020. Mae'r adroddiadau ariannol wedi eu paratoi yn unol â pholisïau cyfrifyddol ac yn cydymffurfio gyda dogfennau ymddiriedolaeth yr elusen a'r gyfraith berthnasol.

Strwythur, trefn lywodraethol a rheolaeth

Mae'r Mudiad yn elusen gofrestrdig ac fe'i rheolir gan y cyfansoddiad. Y Pwyllgor Llywio fydd yn gyfrifol am weithredu polisi cyffredinol y Mudiad ynghyd â rheoli gwaith y swyddfa a'r staff a fydd yn cyfarfod ddim llai na phedair gwaith y flwyddyn. Bydd hanner aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog i reoli ei weithrediadau ei hun. Bydd ganddo hefyd awdurdod i wneud Rheolau Sefydlog ar gyfer Pwyllgorau Canghennau, Clybiau, Rhanbarthau, Is-bwyllgorau ac ar gyfer y Pwyllgorau Rhyngghanbarthol a Chyfarfodydd Cyffredinol. Bydd gan y Pwyllgor Llywio awdurdod i addasu'r Rheolau Sefydlog pan fo angen.

Aelodau'r Pwyllgor Llywio yw ymddiriedolwyr y Mudiad. Rhaid i aelodau'r Pwyllgor Llywio fod yn aelodau o'r Mudiad. Aelodau'r Pwyllgor Llywio a thymor eu swyddi yw:

Llywydd Anrhydeddus	Am oes
Llywydd	2 flynedd
Is-Lywydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Llywydd)
Ysgrifennydd	2 flynedd
Is-Ysgrifennydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd daw hi yn Ysgrifennydd)
Trysorydd	3 mlynedd gan barhau yn is-drysorydd am y flwyddyn yn ychwanegol
Is-Drysorydd	2 flynedd (ar ddiwedd y 2 flynedd, daw hi yn Drysorydd)
Cynrychiolydd o bob un o'r is-bwyllgorau	
Cendlaethol	2 flynedd

Gwneir enwebiadau gan y canghennau, gyda chaniatâd yr hon a enwebir, yna anfonir yr enwebiadau at Ysgrifennydd y Pwyllgor Rhanbarth a bydd y Pwyllgor Rhanbarth yn dewis un enw yn unig i'w ddanfôn i'r Cyfarwyddwr Cenedlaethol; a bydd hi'n paratoi'r papur pleidleisio gyda'r enwau a gyflwynwyd iddi gan y pwyllgorau Rhanbarth a fydd yn danfôn copiâu i'r Canghennau. Yna pleidleisia'r gangen leol dros un enw yn unig a danfonir y papurau pleidleisio yn uniongyrchol at y Cyfarwyddwr Cenedlaethol i'w cyfrif.

Wrth fod yn is-swyddogion am ddwy flynedd bydd yr ymddiriedolwyr yn cael hyfforddiant yn y swydd cyn iddynt fod yn swyddogion. Yn ogystal â hyn, bydd yr ymddiriedolwyr yn derbyn diwrnod o hyfforddiant gan y Cyfarwyddwr Cenedlaethol ac yn derbyn copi o lyfryn i ymddiriedolwyr a gyhoeddir gan WCVA.

Caiff yr Is-bwyllgorau Cenedlaethol eu ffurfio gan y Pwyllgor Llywio fel bo'r angen. Ar hyn o bryd mae'r is-bwyllgorau canlynol yn bodoli:- Cyllid, Iaith a Gofal, Gwyl a Hamdden ac Y Wawr. Bydd pob Is-bwyllgor yn cyflwyno adroddiad o'r gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhyngghanbarthol a'r Pwyllgor Llywio.

Bydd y Pwyllgor Rhyngghanbarthol yn gyfrifol am drafod materion Rhanbarthol a'u dwyn i sylw'r Pwyllgor Llywio. Bydd hefyd yn trafod materion ar gais y Pwyllgor Llywio. Aelodau'r Pwyllgor fydd: Y Swyddogion Cenedlaethol, 3 swyddog o bob Rhanbarth, 2 swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, Swyddogion Cenedlaethol am 2 flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd, dau gynrychiolydd o Fforwm y Clybiau Gwawr. Bydd chwarter cyfanrif aelodau'r Pwyllgor yn ffurfio cworwm. Bydd y Pwyllgor yn cyfarfod o leiaf 2 waith y flwyddyn.

Bydd y gangen neu glwb lleol yn rhydd i drefnu eu gweithgareddau eu hunain, i ethol swyddogion o aelodau eu pwyllgorau, i lunio rhaglen yn ol dymuniadau a diddordebau'r aelodau os ydynt yn gytun ag amcanion y Mudiad. Cynrychiolir pob cangen a chlwb gan dri aelod o'r pwyllgor Rhanbarth a danfonir ganddynt ddau aelod i'w cynrychioli yn y Cyfarfod Blynyddol gyda'r hawl i bleidleisio yno ar ran y gangen neu'r clwb. Nid oes hawl diddymu cangen neu glwb heb yn gyntaf gysylltu â'r Swyddogion Rhanbarth. Bydd pob cangen a chlwb lleol yn anfon adroddiad blynyddol o'u gweithgareddau a'u cyllid i'r Pwyllgor Rhanbarth a'r Pwyllgor Llywio.

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020

Bydd y Cyfarfod Blynyddol yn gyfrifol am lunio polisiau a derbyn cynigion oddi wrth y Pwyllgor Llywio a'r Pwyllgor Rhanbarthol. Bydd yn derbyn cyfrifon a mantolen flynyddol y Mudiad. Rhestrir y materion a ddaw ger bron y cyfarfod hwn yn Rheolau'r Mudiad. Gall unrhyw aelod o'r Mudiad fynychu'r cyfarfod. Caiff y cynrychiolwyr canlynol bleidleisio yn y cyfarfod: Swyddogion Cenedlaethol, tri swyddog o bob Rhanbarth, dau swyddog o bob Is-bwyllgor Cenedlaethol, dau gynrychiolydd o bob cangen a chwab a Swyddogion Cenedlaethol am ddwy flynedd yn dilyn gorffen eu tymor mewn swydd. Bydd chwarter cyfanrif y cynrychiolwyr yn ffurfio cworwm.

Amcanion a Gweithgareddau

Prif amcan y Mudiad yw hybu unrhyw achos er budd merched yng Nghymru a ystyrir trwy gyfraith yn elusennol ar hyn o bryd neu ar unrhyw adeg yn y dyfodol, ac yn arbennig i rymuso addysg gyhoeddus ac i hyrwyddo diwylliant Cymreig, addysg a'r celfyddydau yng Nghymru trwy gyfrwng yr Iaith Gymraeg. Bydd y Mudaid yn fudiad gwladgarol, yn amhleidiol yn boliticaidd ac yn anenwadol yn grefyddol.

Er mwyn gweithredu'r amcan uchod byddwn yn ceisio cyflawni'r isod:

1. Cynnal 3,000 o weithgareddau ar lefel leol yn rheolaidd gan geisio denu aelodau newydd ac agor Canghennau a Chlybiau Gwawr newydd lle bo'r angen.
2. Cynnal pwyllgorau a gweithgareddau Rhanbarthol yn rheolaidd er mwyn sicrhau cysylltiad rhwng lefel leol a chenedlaethol.
3. Cyfogi 5 Swyddog Datblygu, un yn y Gogledd-orllewin a Maldwyn Powys, un yng Nghaerfyrddin, un yn y De-ddwyrain a Gorllewin Morgannwg, un yn y Gogledd-ddwyrain, ac un ym Mhenfro a Cheredigion, er mwyn:
 - Hybu gweithgaredd y Mudiad
 - Cynnal a chynorthwyo'r aelodaeth bresennol
 - Denu aelodau newydd
 - Sefydlu Clybiau Gwawr a Changhennau newydd
 - Trefnu gweithgareddau a chael nwyddau newydd i greu incwm i'r Mudiad
4. Gweithredu Cyfansoddiad y Mudiad ac yn sgil hynny:
 - Cynnal o leiaf 4 cyfarfod o Bwyllgor Llywio'r Mudiad
 - Cynnal 2 gyfarfod o'r Pwyllgor Rhyngthanbarthol
 - Cynnal Cyfarfod Blynyddol ym mis Mai
 - Parhau gyda'r 3 Is-bwyllgor cenedlaethol, i gwrdd o leiaf 2 waith y flwyddyn a chynnal pwyllgorau ar y cyd yn ol y galw
5. Marchnata a hyrwyddo'r Ganolfan Genedlaethol
6. Cynnal Penwythnos Preswyl cenedlaethol.
7. Trefnu rhaglen Penwythnos Preswyl y flwyddyn i ddod.
8. Cynnal Cystadleuaeth Radi Thomas – tair eitem o grefft, a chystadleuaeth trefnu blodau yn ystod Sioe Amaethyddol Llanellwedd.
9. Cynnal Chwaraeon Cenedlaethol a chystadleuaeth adloniant – Tiws Gwyneth Evans, a
10. Cyhoeddi a dosbarthu 4 mifyn o gylchgrawn Y Wawr.
11. Cyhoeddi Dyddiadur blynyddol ac argraffu cardiau Nadolig yn flynyddol.
12. Trefnu stondinau yn Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd; Sioe Amaethyddol Llanellwedd a'r Eisteddfod Genedlaethol.
13. Cynnal Cwis Hwyl Genedlaethol.
14. Cynnal Cwrs Crefft Undydd yn y De a'r Gogledd.
15. Cynnal Cinio'r Llywydd yn y De a'r Gogledd.

Yn ystod y flwyddyn a aeth heibio llwyddwyd i gynnal y digwyddiadau uchod.

Prif ffynonellau ariannu

Y prif ffynonellau yw'r tâl aelodaeth a dderbynnir oddi wrth yr aelodau ynghyd â grant blynyddol sylweddol oddi wrth Llywodraeth Cymru. Rydym hefyd yn llwyddiannus yn ymgeisio am grantiau llai i dalu am bethau fel offer, cyfrifiaduron a hyfforddiant.

Polisi cronfeydd

Polisi'r elusen yw cynnal cronfeydd anghyfyngedig fel ag y maent, neu, tua'r un lefel ag sydd wedi cronni yn hanesyddol. Polisi'r elusen yw cydraddoli'r adnoddau sydd wedi dod i mewn gyda'r adnoddau sydd wedi eu cynllunio i'w gwario bob blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2020

Rheolaeth Risg

Mae'r ymddiriedolwyr wedi archwilio prif elfennau risg parthed strategaeth busnes a gweithrediadau sy'n wynebu'r elusen. Maent yn cadarnhau bod systemau wedi eu sefydlu i alluogi cyhoeddi adroddiadau rheolaidd fel y gall y camau angenrheidiol gael eu cymryd i leihau'r risglau.

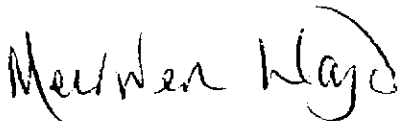
Cyfrifoldebau Ymddiriedolwyr parthed datganiadau ariannol

Y mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr, o dan Ddeddf Elusen 1993, baratoi adroddiad ariannol am bob blwyddyn ariannol sydd yn rhoi golwg gywir a theg o weithgareddau ariannol yr elusen yn ystod y flwyddyn a chofnod o'r sefyllfa ariannol ar ddiwedd y flwyddyn. Wrth baratoi adroddiad ariannol, yn rhoi golwg gwir a theg, dylai'r ymddiriedolwyr ddilyn yr arfer gorau a:

- a) Dewls polisiau cyfrifyddol addas a chyson a'u cymhwyso'n gyson.
- b) Gwneud penderfyniadau ac amcangyfrion rhesymol a doeth.
- c) Datgan a ddilynwyd safonau cyfrif perthnasol a datganiadau a gymeradwyir yn ymarferol gan eithrio unrhyw wyrthadau a ddatguddir ac a esbonir yn y datganiadau ariannol.
- ch) Paratoi adroddiad ariannol ar sail yr hyn sy'n mynd ymlaen, oni bai eu bod yn amherthnasol i ragdybio na fydd yr elusen yn parhau yn weithredol.

Cymeradwyaeth

Cymeradwywyd yr adroddiad hwn gan yr ymddiriedolwyr ar 17 Mawrth 2021 ac anwyddwyd ar eu rhan.

M Lloyd
Ymddiriedolwr

Merched y Wawr

Rhif Elusen: 506789

Adroddiad yr Arholwr Annibynnol at Ymddiriedolwyr Merched y Wawr am y flwyddyn yn diweddau 31 Awst 2020

Yr wyf yn adrodd ar gyfrifon yr elusen am y flwyddyn yn diweddau 31 Awst 2020 sydd wedi eu gosod ar dudalennau 6 i 11.

Cyfrifoldebau priodol yr ymddiriedolwyr a'r arholwr

Mae ymddiriedolwyr yr elusen yn gyfrifol am baratoi'r cyfrifon. Mae ymddiriedolwyr yr elusen o'r fam nad oes angen archwiliad o'r cyfrifon eleni o dan adran 144(2) o Ddeddf Elusennau 2011 (Deddf 2011) ac mai arolwg annibynnol sydd ei angen.

Fy nghyfrifoldeb i yw:

- gwneud arolwg o'r cyfrifon o dan adran 145 o Ddeddf 2011;
- i ddilyn y cyfarwyddiadau sydd wedi'u cynnwys yn y Cyfeiriadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau (o dan adran 145(5)(b) o Ddeddf 2011); ac
- i ddatgan os oes unrhyw faterion penodol wedi dod i'm sylw.

Sail adroddiad annibynnol yr arholwr

Cynhaliwyd yr arolwg yn ol y Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddir gan y Comisiynwyr Elusennau. Mae'r arolwg yn cynnwys adolygiad o'r cofnodion cyfrifo a gedwir gan yr elusen a chymhariaeth o'r cyfrifon a gyflwynir gyda'r cofnodion hynny. Y mae hefyd yn cynnwys ystyriaeth o unrhyw eitemau anarferol neu ddatguddiadau yn y cyfrifon, a cheisio esboniadau oddi wrth yr ymddiriedolwyr ynglyn â materion felly. Nid yw'r gwaith a ymgwymerwyd gennym yn darparu'r holl dystiolaeth a fyddai'n angenrheidiol mewn archwiliad, ac felly nid wyf yn datgan barn p'un a'i yw'r cyfrifon yn cyflwyno golwg "gwir a theg" ac fe gyfyngir yr adroddiad i'r materion a osodir yn y datganiad isod.

Datganiad yr arolygwr annibynnol

Nid oes unrhyw fater wedi dod i'm sylw, yn gysylltiedig â'm arolwg:

- 1) sydd yn rhoi achos rhesymol i mi gredu, mewn unrhyw ystyriaeth faterol, nad yw'r gofynion canlynol wedi eu bodloni:
 - i gadw cofnodion cyfrifo yn unol ag adran 130 o Ddeddf 2011; ac
 - i baratoi cyfrifon yn unol â'r cofnodion cyfrifo ac yn cwrdd a gofynion cyfrifo Deddf 2011; neu
- 2) y dylid, yn fy marn i, eu dwyn i sylw er mwyn caniatáu dealltwriaeth cywir o'r cyfrifon.

Ian R. Williams, B.Sc. Econ, FCA, FCCA,
Pritchard a'i Gwmni.,
Ffynnonddofn,
74 Heol Fawr,
Abergwaun,
Sir Benfro, SA65 9AU

17 Mawrth 2021

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Datganiad o welthgareddau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020

	Nodiadau Cronfeydd Rhydd		Cronfeydd Cyfng		2020	2019
	£	£	£	£	£	£
Incwm a gwaddolion o:						
Rhoddion a chymynroddion						
Tal aelodaeth	67,149		-		67,149	65,060
Cymorth rhodd	11,343		-		11,343	11,457
Grant - Llywodraeth Cymru	-		107,212		107,212	92,943
Grant - Cronfa I fusnesau dan gyfyngiadau symud	10,000		-		10,000	-
Grant - Digidol	-		-		-	139
Grant - Y Cyngor Llyfrau	-		8,000		8,000	9,000
Gwelthgareddau elusenol						
Cyfraniadau'r aelodau	8,992		-		8,992	8,994
Hysbysebion	1,542		-		1,542	1,691
Gwerthiant	587		-		587	1,471
Rhoddion	2,368		-		2,368	475
Gwelthgareddau codi arian	3	21,290	-		21,290	21,718
Buddsoddladau						
Llôg banc	4	115	524		639	499
Eraill						
Rhent a gosod y ganolfan		3,543	-		3,543	5,418
Amrywiol		76	-		76	149
		<u>127,005</u>	<u>115,736</u>		<u>242,741</u>	<u>219,014</u>
Gwariant ar:						
Codi arian						
Cyflogau, yswiriant gwladol a phensiwn		108,551	72,367		180,918	155,838
Costau swyddfa	5	<u>12,013</u>	<u>8,009</u>		<u>20,022</u>	<u>21,773</u>
		120,564	80,376		200,940	177,611
Elusenol						
Costau gwelthgareddau	6	3,089	3,536		6,625	13,593
Argraffu a dylunio		-	8,786		8,786	11,248
Gohebwy'r a golygyddion		-	2,640		2,640	3,625
Costau amrywiol am Y Wawr		-	5,985		5,985	5,342
		<u>3,089</u>	<u>20,947</u>		<u>24,036</u>	<u>33,808</u>
Eraill						
Newid mewn asedau cyfredol y rhanbarthau		(31,469)	-		(31,469)	941
Tanysgrifiadau		30	-		30	30
Costau pwyllgorau		182	-		182	412
Yswiriant: canghennau ag indemneiddio		3,400	-		3,400	3,400
Costau cyfreithiol a phroffesiynol		4,368	-		4,368	4,368
Costau amrywiol		-	-		-	1,494
Pwyllgor gwyl, hamdden, iaith a gofal		1,792	-		1,792	1,492
Dibrisio		<u>276</u>	-		<u>276</u>	<u>325</u>
		(21,421)	-		(21,421)	12,462
Cyfanswm		<u>102,232</u>	<u>101,323</u>		<u>203,555</u>	<u>223,881</u>
Incwm / (Gwariant) net		<u>24,773</u>	<u>14,413</u>		<u>39,186</u>	<u>(4,867)</u>
Cronfeydd agoriadol		581,265	193,056		769,683	774,550
Cronfeydd ar 31 Awst 2020		<u><u>606,038</u></u>	<u><u>207,469</u></u>		<u><u>808,869</u></u>	<u><u>769,883</u></u>

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Mantolen
ar 31 Awst 2020

	Nodiadau	2020 £	2019 £
Asedau Sefydlog:			
Asedau gweladwy	7	248,746	247,180
Asedau Cyfredol:			
Stoc nwyddau a pherlau'r wawr		21,954	18,653
Dyledwyr		11,000	39,932
Arian yn y banc ac mewn llaw		572,169	471,145
		<u>605,123</u>	<u>529,730</u>
Rhwymedigaethau:			
Credydwyr: Symiau yn daladwy mewn blwyddyn		45,000	7,227
Asedau neu rhwymedigaethau net		<u>560,123</u>	<u>522,503</u>
Asedau Net		<u>808,869</u>	<u>769,683</u>
<u>Cronfeydd yr elusen</u>			
Cronfeydd rhydd d/y		600,950	610,977
Cynnydd / (Lleihau) am y flwyddyn	8	24,773	(10,027)
		625,723	600,950
Cronfeydd cyfyng d/y		168,733	163,573
Cynnydd / (Lleihau) am y flwyddyn		14,413	5,160
		183,146	168,733
		<u>808,869</u>	<u>769,683</u>

Derbyniwyd gan yr ymddiriedolwyr ar 15 Mawrth 2021 ac arwyddwyd ar eu rhan gan

N Rees
 Trysorydd Cenedlaethol

Mae'r nodiadau ar dalalennau 8-11 yn rhan o'r adroddiadau ariannol hyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodladau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Awst 2020

1. Polisiâu Cyfrifyddol

Sail Paratoi

Paratowyd y cyfrifon yn unol a Chyfrifo ac Adrodd gan Elusennau: Datganiad Arfer Argymhelliedig sy'n berthnasol i elusennau yn paratoi eu cyfrifon yn unol a Safon Adrodd Cyllidol perthnasol yn y Deyrnas Gyfunol a Gweriniaeth Iwerddon (FRS102) (gweithredol 1 Ionawr 2015), gyda FRS102 a gyda gofynion y Ddeddf Elusennol 2011.

Adnoddau Dderbyniwyd

Caiff pob incwm ei gyfrifo ar sail y gellir ei dderbyn.

Caiff grant a dderbynnir ei gyfrifo pan fo'r Elusen yn derbyn yr hawl i'w ddefnyddio heb amodau.

Cyfrifo Cronfeydd

Y mae cronfeydd cyffredinol ar gael i'w defnyddio yn ol ewyllys yr ymddiriedolwyr wrth hyrwyddo amcanion yr Elusen.

Y mae defnydd cronfeydd cyfyngedig yn ddarostyngedig i amodau cyfyngu penodol a osodwyd gan sefydlwyr neu bwrpas yr apel. Mae pwrpas a defnydd y cronfeydd cyfyngedig wedi eu gosod allan yn y nodiadau i'r adroddiadau ariannol.

Caiff pob incwm a gwariant eu dangos yn yr Adroddiad Gweithgaredd Ariannol.

Adnoddau a wariwyd

Cydnabuwyd costau a threuliau yn y cyfnod pan fydd dyletswydd cyfreithlon yn clymu'r elusen i'r gwariant. Mae pob gwariant ar sail deillio ac wedi ei dosbarthu dan penawdau sydd yn gyfanswm o phob cost perthnasol i'r dosbarth.

Mae costau drosben a chynnal wedi eu rhannu'n gyntaf rhwng gweithgareddau elusennol a llywodraethu.

Mae costau drosben a chynnal sydd yn weithgareddau elusennol wedi eu dosbarthu rhwng y gwahanol elfen gweithgaredd ar sail amcangyfrif o amser a wariwyd gan y staff ar bob elfen. Fe'u dadansoddir yn nodyn 2 ar dudalen 9.

Asedau Cyffarddadwy Sefydlog

Gosodwyd yr Asedau cyffyrddadwy sefydlog ar bris pryniant yn cynnwys unrhyw gost anorfod y pryniant.

Dibriswyd yr offer a'r ddodrefn ar raddfa llinell syth dros gyfnod yr oes gwethredo i a ystyrir i fod yn 5 mlynedd. Ni ddibrisir Cadwyn y Llywydd gan i'r Ymddiriedolwyr ystyried bod ei gwerth yn fwy na'r pris cychwynnol.

Mae gan yr Ymddiriedolwyr safon uchel iawn o gynhaliath i adeilad y Ganolfan ac wedi penderfynnu peidio ei dibrisio.

Treth Ar Werth

Mae Treth ar Werth wedi ei gynnwys yn y costau perthnasol yn yr Adroddiad o Weithgaredd Ariannol, gan nad yw'n bosibl i'r elusen ei hadennill.

Stoc

Caiff stoc ei brisio gan yr ymddiriedolwyr ar raddfa isaf cost a gwerth net.

Costau Pensiwn

Y mae'r Elusen yn gweithredu cynllun pensiwn cyfraniadau wedi eu diffinio ac y mae tal pensiwn yn cynrychioli'r symiau sydd yn daladwy gan yr Elusen i'r gronfa mewn blwyddyn.

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020

2. Dosbarthu costau a chostau drosben

Dangoswyd costau cynnal yn y tabl isod a maent wedi eu rhannu rhwng cynhyrchu incwm gwirfoddol, codi cronfa masnachol, llywodraethu a gweithgareddau elusennol.

	Cynhyrchu incwm gwirfoddol	Llywod- raethu	Grantiau	Cymdeithasol ac addysg	Cyfanswm
	£	£	£	£	£
Costau staff	45,230	9,046	72,367	54,275	180,918
Costau swyddfa	5,006	1,001	8,009	6,007	20,022
Costau gweithgareddau	654	131	1,046	785	2,615
	50,890	10,178	81,422	61,067	203,555
Canran	25%	5%	40%	30%	100%
Cronfa gyfyng	25,558	5,112	40,893	30,670	102,232
Cronfa rydd	25,331	5,066	40,529	30,397	101,323
	50,889	10,178	81,422	61,067	203,555

3. Gweithgareddau codi arlan

	2020		2019	
	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng
	£	£	£	£
Gwerthiant Nwyddau	4,051	-	6,435	-
Cardiau Nadolig	3,816	-	1,734	-
Dyddiaduron	2,725	-	521	-
Cinio'r Llywydd yn y Gogledd	4,315	-	652	-
Cinio'r Llywydd yn y De	5,062	-	1,350	-
Penwythnos Preswyl	(3,929)	-	5,686	-
Cwrs Crefft y Gogledd	(327)	-	(505)	-
Cwrs Crefft y De	2,234	-	99	-
Cwis Cenedlaethol	260	-	260	-
Ffair Haf	-	-	833	-
Eisteddfod Genedlaethol	1,335	-	1,558	-
Eisteddfod y Urdd	-	-	1,687	-
Sioe Llanelwedd	1,748	-	1,408	-
	21,280	-	21,718	-

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodiadau i'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020

4. Llôg Banc

	2020		2019	
	Cronfeydd	Cronfeydd	Cronfeydd	Cronfeydd
	Rhydd	Cyfyng	Rhydd	Cyfyng
	£	£	£	£
Cyfrif Cadw	37	-	60	-
Cyfrif Elusen y ganolfan	9	-	13	-
Cyfrif Elusen	9	-	15	-
Cyfrif Howell Vaughan	-	50	-	104
Cyfrif Santander	-	209	-	74
Cyfrif Cymdeithas adeiladu Abertawe	-	265	-	123
Cyfrif Barclays	24	-	31	-
Cyfrif Barclays	36	-	79	-
	115	524	198	301

5. Costau Swyddfa

	2020		2019	
	Cronfeydd	Cronfeydd	Cronfeydd	Cronfeydd
	Rhydd	Cyfyng	Rhydd	Cyfyng
	£	£	£	£
Ffôn a stampiau	2,463	1,640	2,807	1,870
Yswiriant	2,438	1,625	2,307	1,538
Deunydd swyddfeydd	632	421	814	543
Llogi offer	932	621	1,174	783
Goleuo, gwresogi a glanhau	2,828	1,885	3,334	2,223
Lluniaeth	41	27	584	389
Trwsio ag adnewyddu	402	268	482	321
Y we, cyfrifiaduron, rhent a chyflogi arbenigwr	2,279	1,520	1,562	1,041
	12,015	8,007	13,064	8,708

6. Costau Gwelthgareddau

	2020		2019	
	Cronfeydd	Cronfeydd	Cronfeydd	Cronfeydd
	Rhydd	Cyfyng	Rhydd	Cyfyng
	£	£	£	£
Cwis hwyl	-	-	175	-
Ffair aeaf	470	-	476	-
Eisteddfod y Urdd	1,914	-	2,846	-
Eisteddfod Genedlaethol	705	-	4,132	-
Sioe Llanellwedd	-	3,177	-	4,141
Gŵyl haf	-	359	-	1,823
	3,089	3,536	7,629	5,964

Merched y Wawr
Rhif Elusen: 506789
Nodladau l'r datganiadau ariannol
am y flwyddyn yn diwedd 31 Awst 2020

7. Aedau Sefydlog

	Offer Swyddfa a Phrosiect	Cadwyn y Llywydd	Eiddo	Cyfanswm
	£	£	£	£
Cost				
Am 1af Medi 2019	42,815	128	245,209	288,152
Ychwanegwyd yn y flwyddyn	1,842	-	-	-
Am 31af Awst 2020	44,657	128	245,209	288,152
Dibrisio				
Am 1af Medi 2019	40,972	-	-	40,972
Tal am y flwyddyn	276	-	-	276
Am 31af Awst 2020	41,248	-	-	41,248
Gwerth llyfr net				
Am 31af Awst 2020	3,409	128	245,209	248,746
Am 1af Medi 2019	3,685	128	245,209	249,022

8. Cronfeydd

	Cronfeydd Rhydd	Cronfeydd Cyfyng	Cyfanswm
	£	£	£
Cronfeydd agoriadol	581,265	193,056	774,321
Mewnsoddiad / (Allansoddiad) net o adnoddau	24,773	14,413	39,186
Cronfeydd ar 31af Awst 2020	606,038	207,469	813,507

9. Dadansoddiad O Aedau Rhwng Cronfeydd

	Aedau Sefydlog	Aedau Cyfredol	Cyfanswm
	£	£	£
Cronfeydd rhydd	248,746	352,654	601,400
Cronfeydd cyfyng	-	207,469	207,469
	248,746	560,123	808,869

10. Ffioedd y cyfrifwyr

Yr oedd ffi y cyfrifwyr o £4,368 (2019: £4,368), yn cynnwys yr adroddiad annibynnol, gwaith cyfrif a chostau cyflogau.

11. Cyflogau

	2020	2019
Nifer cyfartalog y gweithwyr	12	12

Neb yn derbyn dros £60,000 yn ystod y flwyddyn.